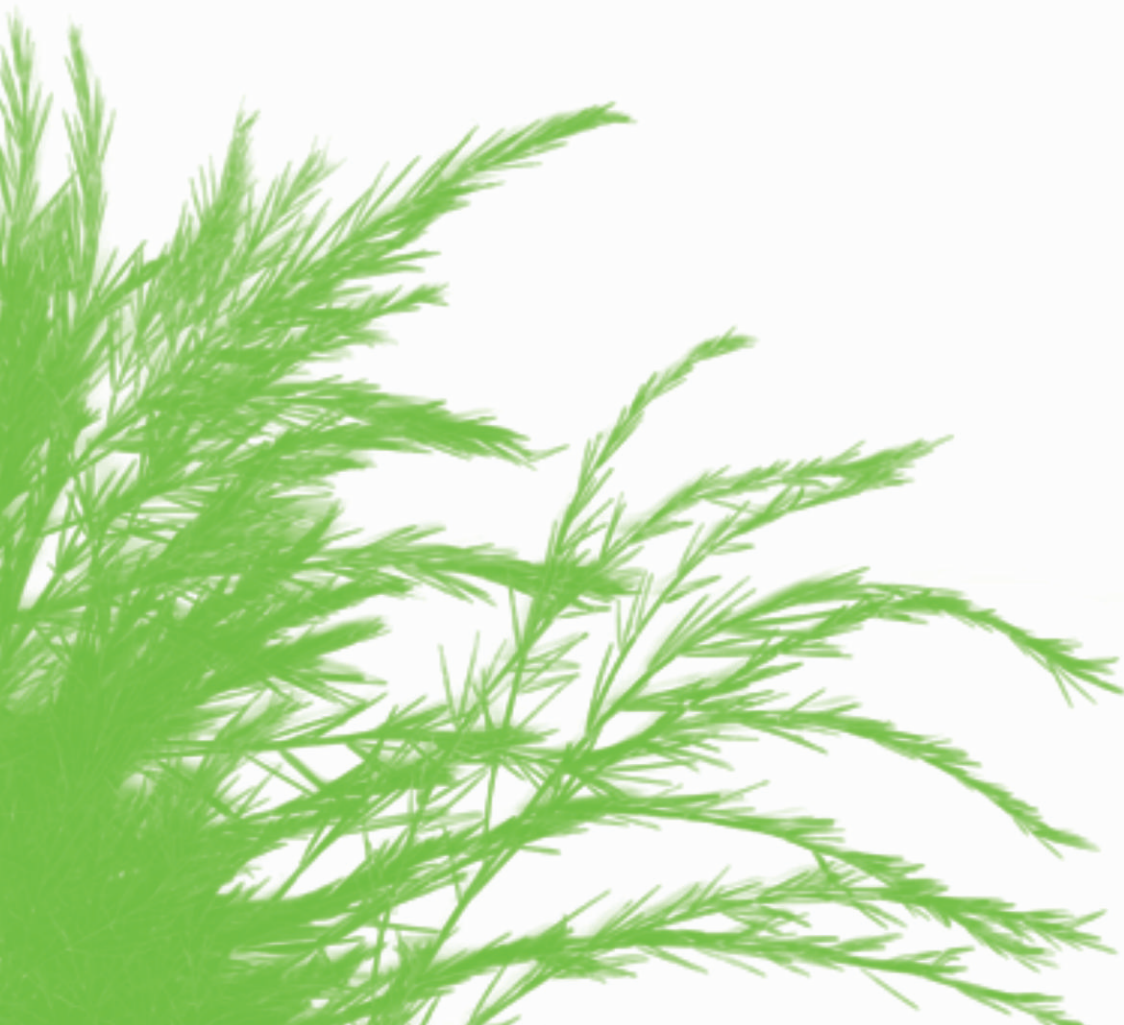

2010.gada publiskais pārskats

Priekšnieces ievadvārdi

Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – CSP) ir sagatavojusi gada pārskatu par saviem paveiktajiem darbiem un ieguldījumu 2010.gadā statistikas jomā, lai informētu sadarbības partnerus Latvijā un ārvalstīs un ikvienu citu sabiedrības dalībnieku, kas interesējas par norisēm statistikas jomā.

CSP 2010.gadā ir pilnā apjomā izpildījusi visus Valsts statistiskās informācijas programmā noteiktos uzdevumus, ko saskaņā ar likumu apstiprina Ministru kabinets.

Svarīgākie veikumi pārskata gadā bija Latvijas lauku saimniecību skaitīšana un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojums, kā arī gatavošanās pasākumi un izmēģinājums 2011.gada tautas skaitīšanai. Šo abu pasākumu realizēšanai CSP izstrādāja un ieviesa mūsdienīgus risinājumus, no kuriem jāuzsver iespēja respondentiem pašiem aizpildīt skaitīšanas veidlapas internetā, savukārt intervētājiem uzreiz ievadīt iedzīvotāju sniegtos datus tam paredzētajā sistēmā portatīvajos datoros. Šie paņēmieni ne tikai atvieglo darbu datu iegūšanā un rezultātu apkopošanā, bet arī paaugstina atbildētību un iedzīvotāju iesaistīšanos Latvijas lielāko skaitīšanu norisēs. Tas ir svarīgi mums visiem, jo iegūtie rezultāti ļaus novērtēt Latvijā notiekošās pārmaiņas lauksaimniecības un sociālajā jomā.

Lai CSP spētu nodrošināt kvalitatīvus un savlaicīgi pieejamus datus, būtiska loma datu iegūšanā ir respondentu sniegtajai informācijai, tāpēc uzmanību veltām respondentu slodzes mazināšanai, padarot ērtāku datu iesniegšanu un taupot respondentu laiku. Šim nolūkam aktīvs darbs noritēja pie e-pārskata sistēmas pilnveidošanas, kā rezultātā 2010.gada beigās elektroniskajā pārskatu sistēmā ir ieviesti jau vairāk nekā 70% no kopējā iesniedzamo pārskatu skaita. Gandarījums ir par to, ka arī respondenti atbalsta e-pārskata sistēmu, jo to lieto vidēji 80% respondentu. Turklāt zināma daļa respondentu tiek atbrīvoti no datu iesniegšanas, jo arvien plašāk sākam izmantot administratīvajos valsts nozīmes reģistros esošos datus, kas gan prasa lielu darba ieguldījumu, veicot papildu aprēķinus un administratīvos datus pielāgojot statistisko datu kvalitātes prasībām. Taču tā ir attīstāma perspektīva savlaicīgai datu iegūšanai un respondentu slodzes mazināšanai.

Plašākai un bezmaksas statistisko datu pieejamībai tiek aktualizētas datubāzes CSP mājaslapā, turklāt tas tiek darīts regulāri – katru dienu, lai ikviens interesents var atrast sev nepieciešamo jaunāko informāciju.

Ne mazāk svarīga par datu kvalitāti un izplatīšanu ir mūsu pašu darba optimizācija, kas dod iespēju CSP savā darbībā attīstīties tālāk. Labai izaugsmei par pamatu ir gan metodoloģijas un darba procesu pilnveidošana, gan informācijas tehnoloģiju izmantošana, gan mūsu ekspertu un darbinieku profesionālās pieredzes paplašināšana dažāda veida ārvalstu un vietēja mēroga sadarbības pasākumos un mācībās. Mūsu eksperti iesaistās Eiropas Savienības un nacionālo tiesību aktu izstrādē statistikas jomā, gan arī tiek aicināti dalīties pieredzē dažādu sadarbības projektu ietvaros un starptautiskās konferencēs, un ir atzinīgi novērtēti.

Centrālā statistikas pārvalde 20.oktobrī pirmo reizi atzīmēja Vispasaules Statistikas dienu, kas varētu kļūt par ikgadējiem svētkiem visai statistikas nozarei savu sasniegumu popularizēšanai.

Nobeigumā vēlos izteikt pateicību par sadarbību mūsu respondentiem un dažādu nozaru speciālistiem un partneriem, kas ar mums kopīgi ir strādājuši, un Centrālās statistikas pārvaldes darbiniekiem gan par ikdienā veikto, bet svarīgo darbu, gan par aktīvu iesaistīšanos dažādos attīstības projektos un pasākumos.

Satur

2

Priekšnieces ievadvārdi

5-7

Notikumu klasifikācija

10-12

Statistikas dimensijas.
Statistikās informācijas
nodrošināšana

14

Statistikas dimensijas.
Gatavošanās 2011.gada
tautas skaitīšanai

16-17

Pētnieciskā statistika.
Konjunktūras apsekojumi
un teritoriālā statistika

19-21

Statistikas apkopošanas metožu
un kvalitātes uzlabošana.
Respondentu slodzes
mazināšanas pasākumi

23

Statistikas apkopošanas metožu
un kvalitātes uzlabošana.
Statistisko klasifikāciju un
datubāzu pārskatīšana un
pilnveidošana

26

Projekti.
Metodoloģijas izstrādes
un datu kvalitātes
projekti

30-31

Lietotājiem ērtāk un
plašāk pieejami dati

34-35

2010.gada finanšu
pārskats

37

Sagatavotāji

3-4

Saturs

8-9

Vīzija, misija, pamatvērtības
un darbības virzieni

13

Statistikas dimensijas
Lauksaimniecības skaitīšana

15

Statistikas dimensijas.
2010.gads – Eiropas gads
cīņai pret nabadzību un
sociālo atstumtību

18

Pētnieciskā statistika.
Pašvaldību darbības
pašvērtējuma aptaujas

22

Statistikas apkopošanas metožu
un kvalitātes uzlabošana.
Informācijas tehnoloģilomas
pieaugums

24-25

Projekti.
Eiropas Savienības
iniciatīvu veidošanas
programma

27-29

Starptautiskā sadarbība

32-33

Latvijas statistikas
personāls

36

Pārskatā lietotie
saīsinājumi

Notikumu klasifikācija

Janvāris

- Ar Pasaules Bankas ekspertu atbalstu CSP uzsāk jaunu mājsaimniecību aptauju, lai iegūtu informāciju par izmaiņām mājsaimniecību labklājībā ekonomiskās krīzes laikā

Februāris

- 22.–26.februārī ASV, Ņujorkā, ANO Statistikas komisijas 41.sesijas darbā piedalās CSP vadība
- 23.–26.februārī Rīgā CSP eksperti sadarbībā ar Eurostat Nacionālā Kopienākuma kontroles misijas pārstāvjiem pilnveido Nacionālā kopienākuma aprēķinos lietoto metodoloģiju
- 25.–28.februārī Eurostat datu atbalsta centrs (CSP projekts) piedalās starptautiskajā izglītības izstādē „Grāmata 2010” Ķīpsalā

Marts

- 2.–5.martā ES valstīs norisinās „e-prasmju nedēļa”, CSP, kā viens no projekta nacionālajiem partneriem, piedalās atklāšanas pasākumā 2.martā ar devīzi „Statistika var būt aizraujoša un noderīga!”

Aprīlis

- CSP eksperti organizē diskusiju ar datu lietotājiem – LIAA un citām valsts institūcijām, ekspertiem no komercbankām – par ārējās tirdzniecības statistikas jautājumiem
- CSP uzsāk 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanu un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu

Maijs

- 3.maijā Latvijas Republikas prezidents Valdis Zatlers Rīgas pilī svinīgā ceremonijā CSP priekšniecei Aijai Žīgurei pasniedz Atzinības krustu
- 9.maijā Eiropas nedēļas ietvaros Vērmanes dārzā Eurostat datu atbalsta centrs (CSP projekts) piedalās galvenajā Eiropas nedēļas notikumā – „Eiropas Savienības Dārza svētkos” – un iepazīstina apmeklētājus ar ES un tās dalībvalstu statistiku
- 25.–27.maijā Rīgā notiek Latvijas un Krievijas statistikas ekspertu tikšanās, lai apspriestu ar Latvijas un Krievijas ārējās tirdzniecības statistikas metodoloģiju saistītus jautājumus un analizētu iemeslus atšķirībām ārējās tirdzniecības statistikas datos
- 27.–28.maijā Rīgā notiek Baltijas valstu statistikas iestāžu vadītāju sanāksme par sadarbības plānošanas un organizēšanas jautājumiem

Jūnijs

- 1.jūnijā stājas spēkā aktualizētais Profesiju klasifikators, kura izstrādē aktīvi līdzdarbojās CSP eksperti Labklājības ministrijas izveidotajā starpinstitucionālajā darba grupā, veidojot klasifikatora nacionālo versiju un sagatavojot pārejas tabulu no iepriekšējās profesiju klasifikācijas uz jauno
- 8.–10.jūnijā Francijā, Parīzē, notiek Eiropas statistiķu konferences 58.sesija, kurā strādā CSP pārstāvji

Jūlijs

- 12.–16.jūlijā Rīgā ierodas Ēģiptes valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras pārstāvji mācību vizītē starptautiskā projekta „Galvenās valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras (CAPMAS) institucionālās kapacitātes celšana un statistikas tiesiskā pamata izstrāde Ēģiptē” ietvaros

Atzinības krusta pasniegšana
Aijai Žīgurei Rīgas pilī 3.maijā

Par **Atzinības krusta virsnieci** LR Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece **Aija Žīgure** iecelta par nopelniem valsts statistikas pārvaldes attīstībā, lielo personīgo ieguldījumu statistikas standartu un metodoloģijas izstrādāšanā, veicinot Latvijas statistikas sistēmas iekļaušanu Eiropas Savienības statistikas sistēmā

Aija Žīgure: “...uztveru to kā novērtējumu visai Statistikai un izsaku pateicību visiem kolēģiem, kas šeit ir strādājuši, strādā un strādās. [...] tā ir ļoti augsta atzinība Statistikas pārvaldei un mūsu darbam.”

9. maijs – vienotas Eiropas idejas 60. gadadiena

Atzīmējot Eiropas dienu, ES Parlamenta Informācijas biroja pārstāvji informēja CSP par aktualitātēm ES lēmumu pieņemšanas procesā un stratēģijas nostādēs.

20.10.2010 World Statistics Day

Service • Professionalism • Integrity

*Lai celtu statistikas nozares
prestīžu un popularizētu
statistikas sasniegumus,
pirmo reizi tiek atzīmēta*

Vispasaules Statistikas diena
20.oktobrī

CSP sagatavoja
īpašu preses ziņojumu
par vidējo statistisko ģimeni
Latvijā un kopā ar Latvijas
statistiķu asociācijas pārstāvjiem
organizēja diskusiju par Latvijas
statistikas prioritātēm un
uzdevumiem.

Latvijas vidējās ģimenes portrets

*3 cilvēki –
viņam 36 gadi,
viņai 33 gadi,
dēlam 9 gadi*

*pieder divu istabu mājoklis
61m² platībā*

*gada laikā patērē
265kg kartupeļu,
590 olas,
120 l pilnpiena,
93kg svaigas gaļas,
12kg saldumu*

*nedēļā strādā vidēji
42h vīrs
33h sieva*

*dēls skolā pavada
20h nedēļā*

Augusts

- 11.–13.augustā Jūrmalā notiek Starptautiskā Statistikas institūta (ISI) Oficiālās statistikas starptautiskās asociācijas (IAOS) Reģionālās un urbānās statistikas pastāvīgās komitejas (SCORUS) 27.konference „Informācijas bāzes veidošana statistikas ražošanas procesos pilsētu un reģionu veiksmīgai attīstībai”

Septembris

- 2.–3.septembrī Rīgā dialogvizītes ietvaros CSP eksperti iepazīstina Eurostat speciālistus ar ES regulu prasību izpildi ārējās tirdzniecības statistikas datu vākšanas, apkopošanas, izplatīšanas jomā
- CSP eksperti organizē diskusiju ar datu lietotājiem – ekspertiem no komercbankām, Latvijas Bankas un citām valsts iestādēm – par IKP aprēķināšanas un publicēšanas jautājumiem
- 20.septembrī CSP sāk tautas skaitīšanas izmēģinājumu
- 27.–30.septembrī Igaunijā, Tallinā, CSP eksperti piedalās Igaunijas statistikas organizētajā 22.Starptautiskajā Visbādenes grupas seminārā par biznesa reģistriem
- 29.–30.septembrī Bulgārijā, Sofijā, Eiropas statistikas iestāžu vadītāju ikgadējā konferencē CSP priekšiece Aija Žīgure uzstājas ar referātu „Statistika – būtisks daudzdimensiju analīzes instruments, lai izvērtētu sociālos procesus krīzes laikā”

Oktobris

- 1.oktobrī Rīgā CSP pārstāve Dace Tomase piedalās Finanšu ministrijas organizētajā starptautiskajā konferencē par ģēnu ekonomiku ar referātu „Ģēnu ekonomikas aprēķināšanas metodes un novērtējums Latvijā”
- 4.–8.oktobrī Rīgā ierodas Ēģiptes valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras pārstāvji mācību vizītē starptautiskā projekta „Galvenās valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras (CAPMAS) institucionālās kapacitātes celšana un statistikas tiesiskā pamata izstrāde Ēģiptē” ietvaros
- 5.–8.oktobrī Rīgā Gruzijas Nacionālā statistikas biroja pārstāvji ierodas pieredzes apmaiņas vizītē, lai iepazītos ar CSP darbu sociālās un cenu statistikas jomās un sasniegto cilvēkresursu vadības un finanšu vadības organizācijā
- 20.oktobrī Latvijas statistika kopā ar visu ES dalībvalstu un apmēram 70 Apvienoto Nāciju dalībvalstu statistikas institūcijām pirmo reizi atzīmē Vispasaules Statistikas dienu

Novembris

- 11.–12.novembrī Kanādā, Monreālā, UNESCO Statistika institūta valdes 12.sesijas darbā piedalās CSP vadība

Decembris

- 2.–3.decembrī Beļģijā, Ģentē, notiek Eurostat/Beļģijas statistikas konference „SIMPLY 2010” (Oficiālās statistikas administratīvā vienkāršošana), kurā piedalās un uzstājas CSP priekšiece Aija Žīgure ar referātu „Statistikas datu vākšanas veidi – būtiskākais posms elastīgā sadarbībā ar datu lietotājiem”
- 7.decembrī CSP publicē 2010.gada Lauksaimniecības skaitīšanas provizoriskos galvenos rādītājus

Vīzija, misija, pamatvērtības un darbības virzieni

Centrālās statistikas pārvaldes
ēka Rīgā

VĪZIJA

CSP ir galvenā statistisko procesu koordinētāja un statistiskās informācijas sagatavotāja Latvijā. Tās sagatavotās informācijas kvalitāte atbilst Eiropas prakses kodeksa standartiem. CSP datu vākšanas, apstrādes un izplatīšanas principi ir atbilstoši dokumentēti, tie pilnībā atbilst starptautiskajiem labās prakses paraugiem un ir publiski pieejami.

Datu savākšanas procesā CSP izmanto tādas datu vākšanas paņēmienus, alternatīvus datu avotus, datu apstrādes metodes un matemātiskos modeļus, kas ļauj samazināt respondentu noslodzi pārskatu sagatavošanā.

Statistisko datu izplatīšanā izmanto lietotājiem ērtas metodes – internets kļuvis par primāro datu izplatīšanas veidu. Sagatavoto statistisko informāciju papildina ar ziņojumiem par datu kvalitāti.

CSP personāla kompetences līmenis ļauj paust Latvijas intereses starptautiskajās institūcijās. Izmantotās personāla mācību metodes nodrošina jauno darbinieku iemaņu ātru apguvi, kā arī veicina kompetences paaugstināšanu esošajiem darbiniekiem.

MISIJA

Nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un labāko pieredzi nozarē.

PAMATVĒRTĪBAS

CSP pamatvērtība ir augsti izglītots, profesionāls, uz kvalitatīvu darba rezultātu vērsts personāls.

CSP DARBĪBAS VIRZIENI

Sociālā statistika

par valsts un tās administratīvo teritoriju sociālo attīstību, iedzīvotāju demogrāfiju, nodarbinātību un darba samaksu, materiālo labklājību un dzīves apstākļiem, veselības, izglītības un zinātnes jautājumiem

Cenu statistika

par patēriņa un ražotāju cenu indeksiem, kā arī pamatinformācija Eiropas starptautisko salīdzinājumu programmas vajadzībām

Uzņēmumu statistika

par uzņēmējdarbību Latvijā, uzņēmumu finanšu un strukturālajiem rādītājiem, investīcijām, produkcijas ražošanu, nekustamo īpašumu un informācijas tehnoloģijām, tirdzniecību, rūpniecību un pakalpojumiem

Makroekonomiskā statistika

par iekšzemes kopproduktu, Latvijas nacionālo kontu sistēmu, valsts finansēm, valsts budžeta deficītu un parādu, Latvijas ārējo tirdzniecību

Lauksaimniecības un vides statistika

par lauksaimniecisko ražošanu un lauku saimniecību struktūru, zivsaimniecību, mežsaimniecību, vidi un energoresursiem, transportu, tūrismu un sakariem

Statistikas dimensijas

CSP mājaslapa
www.csb.gov.lv

Ieskats CSP 2010.gada ikdienā

2010.gadā ES pieņemti 32 jauni tiesību akti makroekonomiskās, sociālās, transporta un uzņēmumu statistikas jomā. Statistiskās informācijas nodrošināšanu pērn reglamentēja 309 likumdošanas akti.

Izstrādāta Latvijas pozīcija attiecībā uz priekšlikumu Padomes Regulai par statistikas datu kvalitāti pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras kontekstā.

Sagatavota Valsts budžeta deficīta un parāda notifikācija.

Patēriņa cenu indeksu jomā veikti eksperimentāli aprēķini sezonas preču cenu atspoguļošanai.

Aprēķināti uzņēmumu finanšu rādītāji par 2009.gadu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienestā iesniegtos uzņēmumu gada pārskatu datus.

Statistikas uzņēmumu reģistrā ievieš administratīvi teritoriālo 7 zīmju kodu, kas atbilst visdetalizētākajam administratīvi teritoriālajam dalījumam uzņēmumu datu uzkrāšanai un apstrādei.

Statistiskās informācijas nodrošināšana

CSP īsteno vienotu valsts politiku **statistiskās informācijas organizēšanas, apkopošanas, analīzes un publicēšanas jomā**, kas 2010.gadā noritēja saskaņā ar „Darbības plānu 2010.gadam” un „Valsts statistiskās informācijas programmu 2010.gadam”. CSP nodrošināja arī Latvijas statistiskās informācijas iekļaušanu Eiropas statistikā un ES valstu statistisko datu izplatīšanu Latvijā.

Pamatdokumenti, kas regulē Latvijas un Eiropas statistikas sistēmu, ir Valsts statistikas likums un Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr.223/2009 par Eiropas statistiku, kā arī saistoši ir citi nacionālās un ES likumdošanas akti statistikā – pavisam 309.

CSP veiktais darbs un īstenotie pasākumi nodrošināja prioritāro mērķu sasniegšanu saskaņā ar CSP politikas un darbības rezultatīvajiem rādītājiem un piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstoši budžeta programmām „Statistiskās informācijas nodrošināšana” (24.00.00) un „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana” (67.00.00).

2010.gada CSP darbības galvenie uzdevumi:

- gatavošanās 2011.gada tautas skaitīšanai;
- Lauksaimniecības skaitīšanas un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojuma nodrošināšana;
- respondentu slodzes mazināšanas pasākumi – datu vākšanas un apstrādes procesa optimizācija, izmantojot tehnoloģiskos risinājumus un pilnveidojot iesniedzamos pārskatus;
- datu kvalitātes paaugstināšana un administratīvo datu izmantošana statistisko datu sagatavošanā.

Darbību kopums **no statistisko datu sagatavošanas līdz izplatīšanai** ir pamats noteikto mērķu sasniegšanai un uzdevumu izpildei, kas nosaka CSP ikdienas darba procesu, ietverot informācijas vākšanu statistisko datu sagatavošanai, datu apstrādi un analīzi, izplatīšanu datu lietotājiem, kā arī datu kvalitātes, metodoloģijas un rādītāju uzlabošanu.

Datu sagatavošanas priekšdarbi ir metadatu apraksts, izlašu veidošana un datu ievadprogrammas sagatavošana. Datu vākšana ir apsekojumu veikšana un citu metožu lietošana nepieciešamās informācijas iegūšanai – intervētāju dienests, cenu reģistratori, telefonintervijas, administratīvo datu izmantošana, elektroniskās datu iesniegšanas sistēma –, kā arī datu savākšanas un apstrādes centru speciālistu darbs ar vairāk nekā 33 tūkstošiem respondentu, datu ievads un primāro kļūdu novēršana. Datu sagatavošana ietver darbības, kas saistītas ar datu apkopošanu, glabāšanu, apstrādi un analīzi, rādītāju aprēķināšanu un datu pareizības kontroli. Datu izplatīšana ir kvalitatīvas statistiskās informācijas pieejamības nodrošināšana lietotājiem dažādos veidos un datu pieprasījumu apstrāde. Metodoloģijas izstrāde ietver statistiskās informācijas sagatavošanas un izplatīšanas esošo metožu, standartu un rādītāju pilnveidošanu un kvalitātes aprakstu veidošanu.

Statistiskie dati ir **nozīmīgs informācijas avots** tautsaimniecības stratēģiskajai plānošanai, ekonomiskās, sociālās un vides politikas veidošanai, reģionālajai un infrastruktūras plānošanai, zinātnisko pētījumu veikšanai, kā arī sabiedrības informēšanai par Latvijā notiekošajām parādībām un procesiem. Statistiskā informācija aptver visas – ekonomiskās, demogrāfiskās, sociālās un vides – jomas.

Statistiskie dati un informācija par CSP paveikto un sasniegto **ir pieejama** CSP mājaslapā un datubāzēs, publikācijās un pārskatos, CSP Informācijas centrā, preses konferencēs un ziņojumos, masu medijos un CSP organizētajos informatīvajos pasākumos.

Lai nodrošinātu iestādes darba procesa plānošanu un novērtētu darba izpildījumu, CSP izstrādā dažāda līmeņa darbības plānus, nosaka pasākuma izpildes termiņu, atbildīgos, veic plāna izpildes novērtējumu, šo plānu aktualizēšanu saskaņā ar iestādes darbības mērķiem un uzdevumiem.

Statistiskā darba organizācijai CSP ikgada izstrādātajā **Valsts statistiskās informācijas programmā** noteiktie galvenie īstenojamie pasākumi nākamajā 2011.gadā:

- **apsekojumu organizēšanā (papildu regulārajiem apsekojumiem):** 2011.gada tautas skaitīšana; Darba samaksas struktūras apsekojums; Inovāciju apsekojums; Lauku saimniecību augkopības un lopkopības apsekojums;
- **datu apstrādē:** 2010. gada lauksaimniecības skaitīšanas un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojuma datu apstrāde un analīze, lauku saimniecību specializācijas un ekonomiskā lieluma noteikšana, administratīvo datu avotu integrēšana skaitīšanas datubāzē, kopsavilkuma rādītāju veidošana, publikāciju sagatavošana. Statistiskā lauku saimniecību reģistra uzturēšana un aktualizācija.
- **rādītāju aprēķināšanā:** rūpniecības, būvniecības, tirdzniecības un pakalpojumu nozaru gada strukturālie un īstermiņa rādītāji; ārvalstu saistītu uzņēmumu darbības Latvijā rādītāji; gada un ceturkšņa nefinanšu investīcijas; rūpniecības produkcijas veidu ražošana un realizācija PRODCOM 10 zīmju līmenī.
- **tiesību aktu jauno prasību piemērošanā:** jauno regulu prasību nodrošināšana ārējās tirdzniecības statistikas jomā; laikrindu pārrēķināšana un publiskošana, lai pilnībā nodrošinātu ES regulu prasības par NACE 2.red. klasifikācijas ieviešanu nacionālo kontu datos; pastāvīga statistisko produktu un procesu kvalitātes uzraudzība un vadība;
- **attīstībā:** kvalitātes vadības sistēmas izstrāde un ieviešana CSP atbilstoši LVS EN ISO 9001:2008. Starptautiskās statistiskās sistēmas attīstības, jaunu statistisko rādītāju izstrādes un jauno ES iniciatīvu ieviešanas veicināšana; grantu shēmas un sadarbības projektu īstenošana; CSP stratēģijas izstrāde 2012.–2014.gadam.

Ieskats CSP 2010.gada ikdienā

Centralizēts *Intrastat* pārskatu vākšanas process, līdz ar to šo DSAC funkciju pilnībā pārņēma Ārējās tirdzniecības statistikas datu savākšanas un apstrādes daļa.

Lauku tūrisma 2010. gada apsekojums veikts ar telefoninterviju palīdzību jaunā programmas vidē ISDAVS CASIS.

Tūrisma statistikā veikts iedzīvotāju apsekojums par atpūtas un darījumu braucieniem Latvijā un Ceļotāju apsekojums par Latvijas iedzīvotāju braucieniem uz ārvalstīm un ārvalstu tūristu braucieniem uz Latviju.

Darbspēka apsekojuma laikā apsekots 24,1 tūkstotis mājsaimniecību un intervēti 38,6 tūkst. personu, savukārt mājsaimniecību budžeta apsekojumā dati iegūti no 4500 mājsaimniecībām.

Uzņēmumu statistikas speciālisti uzņēmumu apsekojumos ieguvuši datus no 12114 uzņēmumiem.

Intervētāji gada laikā aptaujājuši 77,6 tūkstosus Latvijas iedzīvotāju un 41,8 tūkst. mājsaimniecību.

Samazināts lauku saimniecību apsekojuma veikšanas biežums no 2 reizēm gadā uz reizi gadā.

2010.gada lauksaimniecības skaitīšana ir

otrā atjaunotajā Latvijā (pirmā – 2001. gadā) un

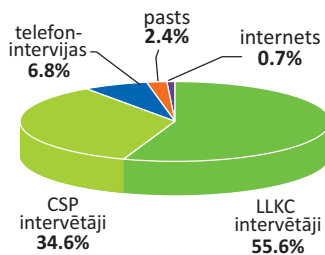
astotā, ņemot vērā Latvijas brīvvalsts laikā veiktās lauksaimniecības skaitīšanas (1920., 1923., 1929., 1935., 1937., 1939).

Februārī Tallinā

Baltijas–Ziemeļvalstu sanāksme par lauksaimniecības statistiku tika veltīta **pieredzes apmaiņai** par 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas sagatavošanu un norises plānošanu.

Apsekoto saimniecību skaits pēc izmantotajām datu vākšanas metodēm

Lauksaimniecības skaitīšana

CSP 2010.gadā, līdzīgi kā visās ES dalībvalstīs, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1166/2008 prasībām veica Latvijas lauku saimniecību skaitīšanu un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu.

Lauksaimniecības skaitīšanas rezultātā tika iegūta visaptveroša informācija par situāciju Latvijas lauksaimniecībā, kuru izmantos gan situācijas analīzei un lēmumu pieņemšanai Latvijas ietvaros, gan turpmākās ES kopējās lauksaimniecības politikas plānošanai un īstenošanai.

Skaitīšanas rezultātā iegūti dati par:

- zemes izmantošanu;
- lauksaimniecības dzīvnieku skaitu;
- bioloģiskās lauksaimniecības sistēmām;
- izmantotajām lauksaimniecības būvēm un saimniecības tehnisko aprīkojumu;
- nodarbinātajiem lauksaimniecībā;
- saimnieciskās darbības aktivitātēm;
- augsnes apstrādes metodēm;
- augsnes auglības saglabāšanas pasākumiem;
- dzīvnieku novietnēm un kūtsmēslu krātuvēm;
- laistīšanas metodēm saimniecībā.

Skaitīšanā bija paredzēts iegūt informāciju par 90 tūkst. lauku saimniecību, no tām 20 tūkst. lauku saimniecību iekļāva lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumā. Saimniecības atlasīja pēc ekonomiskā lieluma un specializācijas. Kopumā tika iegūta informācija par 88,8 tūkst. lauku saimniecību jeb 97%, bet par 2,9 tūkst. jeb 3% saimniecību datus neieguva, jo respondenti netika sastapti vai atteicās sniegt interviju.

Lauksaimniecības skaitīšanas datu vākšanā tika izmantotas jaunas metodes: intervijās izmantoti klēpjatori, telefonintervijas, respondentiem dota iespēja veidlapu aizpildīt internetā, izmantojot jauno sistēmu CASIS CAWI.

Skaitīšana noritēja vairākos posmos:

- aprīlī un maijā CSP intervētāji aptaujāja lauku saimniecību pārstāvjus, kuri pieteicās platību maksājumiem LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs;
- jūlijā un augustā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra intervētāji veica intervijas lauku saimniecībās;
- no jūlija vidus līdz augusta beigām lauksaimniecības skaitīšanas informāciju bija iespējams iesniegt elektroniski;
- no jūlija līdz oktobra beigām mazākās saimniecības tika aptaujātas telefoniski.

Lauksaimniecības skaitīšanas datu apstrāde un analīze turpināsies 2011.gadā – tiks veikta datu salīdzināšana ar LAD Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas rādītājiem un informācijas pievienošana skaitīšanas datubāzei par lauksaimniecības dzīvnieku skaitu no Lauksaimniecības datu centra Mājdzīvnieku reģistra datubāzes.

2010.gada 7.decembrī CSP mājaslapā publicēts preses izlaidums „Par 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas provizoriskajiem rezultātiem”. Detalizētākus provizoriskos rezultātus publicēs 2011.gada maijā CSP mājaslapā, savukārt gala rezultāti būs pieejami 2011.gada beigās.

Gatavošanās 2011.gada tautas skaitīšanai

2011.gada tautas skaitīšana būs pirmā pēc iestāšanās ES, līdz ar to **nozīmīgs pasākums**, kas dos precīzu informāciju ne tikai par Latvijas iedzīvotāju skaitu, bet arī par notikušajiem sociālajiem procesiem pēc tam, kad Latvija ir kļuvusi par ES dalībvalsti. Jau 2007.gadā, uzsākot gatavošanos Tautas skaitīšanai, tika ņemtas vērā straujās pārmaiņas tehnoloģiju attīstībā un jaunu administratīvo datu reģistru veidošanās, kā arī jaunu principu un citu valstu pieredzes ievērošana statistisko datu nodrošināšanā.

Tautas skaitīšanas realizēšanai CSP izstrādāja un ieviesa **mūsdienīgus risinājumus**, no kuriem jāuzsver izstrādātā ISDAVS CASIS sistēma, kas nodrošina iespēju iedzīvotājiem pašiem saskaitīties internetā, gan tautas skaitītājiem iedzīvotāju sniegtos datus uzreiz ievadīt tam paredzētajā sistēmā klēpj datoros. Šī sistēma ļauj uzlabot darbu datu iegūšanā un rezultātu apkopšanā, nodrošinot augstāku sākotnējo datu kvalitāti un saīsinot datu ievadei un apstrādei nepieciešamo laiku. Izstrādāta arī automatizēta tautas skaitīšanas iecirkņu noteikšanas sistēma, kurā kartogrāfiskais materiāls apvienots ar informāciju no iedzīvotāju reģistra, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas un Valsts adrešu reģistra.

Tautas skaitīšanas izmēģinājumā divos posmos 2010.gada beigās pārbaudīja izstrādāto tautas skaitīšanas metodoloģiju, metodes un tehnoloģiskos risinājumus. Izmēģinājuma skaitīšanu organizēja sešos skaitīšanas iecirkņos – Rīgā, Kuldīgā, Mazsalacā, kā arī Preiļu, Riebiņu un Saulkrastu novadā. Pirmajā posmā – no 20. līdz 26.septembrim – iedzīvotājiem bija iespēja aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā. To veica 7,4% no atbilstošajos tautas skaitīšanas iecirkņos dzīvojošajiem un vairāk nekā 1800 citu interesentu. Savukārt pārējos tautas skaitīšanas iecirkņos dzīvojošos 2.posmā – no 1. līdz 31.oktobrim – tautas skaitītāji apmeklēja dzīvesvietās. Kopumā tautas skaitīšanas izmēģinājuma laikā ieguva informāciju par 1519 personām un 1177 mājokļiem. Anketas jautājumu un atbilžu formulējumi, kā arī tehnoloģiskie risinājumi tika atzīti par atbilstošiem. Galvenās problēmas bija nepilnības adrešu datos.

Būtisks jauninājums atbilstoši valdības akceptētajai tendencei iesaistīt biznesa struktūras valsts uzdevumu veikšanā bija lēmums tautas skaitīšanas lauka darbus (datorizētas personu intervijas viņu pastāvīgajās dzīvesvietās) organizēt kā **ārpakalpojumu**, 2010.gadā izsludinot atklātu konkursu sabiedriskās domas un tirgus izpētes kompānijām.

Svarīgi ir saskaitīt visus Latvijas iedzīvotājus, tāpēc, lai paaugstinātu iedzīvotāju atbildētību un iesaistīšanos Tautas skaitīšanas norisē, 2010.gada nogalē uzsāka īpašas **reklāmas kampaņas** veidošanu. Reklāmas nepieciešamība ir uzsvērtā Eiropas statistiķu konferencē 2006.gadā apstiprinātajās rekomendācijās 2011.gada tautas skaitīšanai, un par tās lietderību liecina arī citu valstu pieredze.

2010.gada 9.–10.decembrī **14.Baltijas valstu iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas seminārā** Rīgā attiecīgās statistikas nozares eksperti informēja par 2011.gada tautas skaitīšanas sagatavošanas gaitu Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, dalījās pieredzē un diskutēja par aktuāliem tautas skaitīšanas jautājumiem – iespēju nodrošināt anketas aizpildīšanu internetā, tautas skaitīšanas lauka darbu organizāciju, kvalitātes ziņojuma izstrādi.

Tautas skaitīšanas **mērķis** ir iegūt detalizētu priekšstatu par iedzīvotāju skaitu, sastāvu, nodarbošanos, migrāciju, iedzīvotāju mājokļiem, lai apzinātu un aktualizētu informāciju par 2,2 miljoniem iedzīvotāju un 1 miljonu mājokļu.

2011.gada tautas skaitīšana būs

desmitā kopš neatkarīgās Latvijas izveidošanas, kā arī

pirmā pēc iestāšanās Eiropas Savienībā.

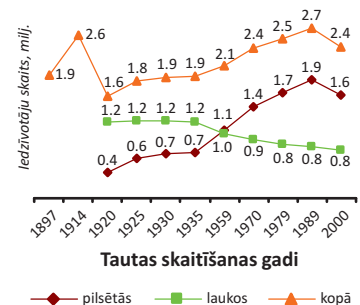
Tautas skaitīšana ir **desmitgades nozīmīgākais statistikas projekts**

un tā, atbilstoši ANO rekomendācijām, tiek īstenota visā pasaulē reizi desmit gados.

Ministru kabinets nolēma Ekonomikas ministrijas budžeta bāzes izdevumos 2010.–2013.gadam iekļaut finansējumu tautas skaitīšanai –

- 2010.gadā – 600,0 tūkst. Ls,
- 2011.gadā – 5,7 milj. Ls,
- 2012.gadā – 86,2 tūkst. Ls,
- 2013.gadā – 79,7 tūkst. Ls.

Iedzīvotāju skaits pilsētās un laukos pēc tautas skaitīšanām, miljonos

ES ir viena no bagātākajām pasaules daļām, tomēr **joprojām 17% eiropiešu nav pietiekamu līdzekļu, lai nodrošinātu savas pamatvajadzības**

Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādījušas uz labklājības pasliktināšanos 2010.gadā (%)

	1.cet.	2.cet.	3.cet.	4.cet.
Latvijā	75	66	56	52
Pilsētās	76	70	58	53

Rīgas reģiona apaļā galda diskusija 12.februārī Rīgas Domē

Informatīvais apskats „**Materiālā nenodrošinātība Latvijā**” bez maksas pieejams elektroniski CSP mājaslapā

www.csb.gov.lv

-> Dati

-> Publikācijas

-> Lejuplādēt

-> 2010.gada informatīvie apskati

-> **Materiālā nenodrošinātība Latvijā**

2010.gads – Eiropas gads cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību

Eiropas Komisijas 2005.–2010.gada Sociālajā programmā tika ierosināts 2010.gadu noteikt par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību. ES dalībvalstis, nākot klajā ar šādu iniciatīvu, bija stingri apņēmušās risināt nabadzības un sociālās atstumtības problēmas. Svarīgākais Eiropas gada cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību **mērķis** bija uzlabot sabiedrības informētību par situāciju, kādā ir cilvēki, kuri cieš trūkumu.

Sabiedrības informēšanā par to, kuras iedzīvotāju grupas ir pakļautas nabadzības un sociālās atstumtības riskam, svarīgi ir nodrošināt savlaicīgu un ticamu informāciju par šo jautājumu. Šajā kontekstā svarīga loma ir CSP 2005.gadā sāktajam **apsekojumam „Kopienas statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem”** (EU-SILC), kas ir kļuvis par vispārpieņemtu un atzītu datu avotu ne vien nabadzības monetārajiem indikatoriem, bet arī sociālās atstumtības un materiālās nenodrošinātības aspektu izpētei un raksturošanai.

Apzinoties atbildību par savlaicīgas un ticamas informācijas sniegšanu par nabadzību un sociālo atstumtību, CSP pienācīgai Eiropas gada cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību sagaidīšanai īstenoja **EU-SILC apsekojuma datu sagatavošanas termiņu būtisku saīsināšanu**, kā rezultātā 2010.gada janvārī pirmo reizi EU-SILC datubāze tika nosūtīta Eurostat par 8 mēnešiem ātrāk nekā iepriekš. To panāca ar datu sagatavošanas un apstrādes procesu labāku organizēšanu, intensīvāk izmantojot administratīvos datus un modernas datu savākšanas tehnoloģijas (CATI jeb telefonintervijas), piešķirot šim projektam augstu prioritāti, kā arī labāk organizējot līdzizpildītāju darbu šajā projektā. Rezultātā 2010.gada janvāra beigās CSP datubāzēs ievietoja 2008.gada monetārās nabadzības un sociālās nevienlīdzības indikatorus, kas tika publicēti arī preses izlaidumā „Nabadzības un sociālās nevienlīdzības rādītāji Latvijā”. Šo informāciju plaši izmantoja Eiropas gada cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību **aktivitātēs**:

- Baltijas valstu konference „Risinājumi nabadzībai un sociālajai atstumtībai Baltijas valstīs” 27.maijā,
- konference „Veidosim kopā labāku sabiedrību visiem – cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību Latvijā” 29.oktobrī,
- apaļā galda diskusijās Rīgā un reģionos februārī un martā.

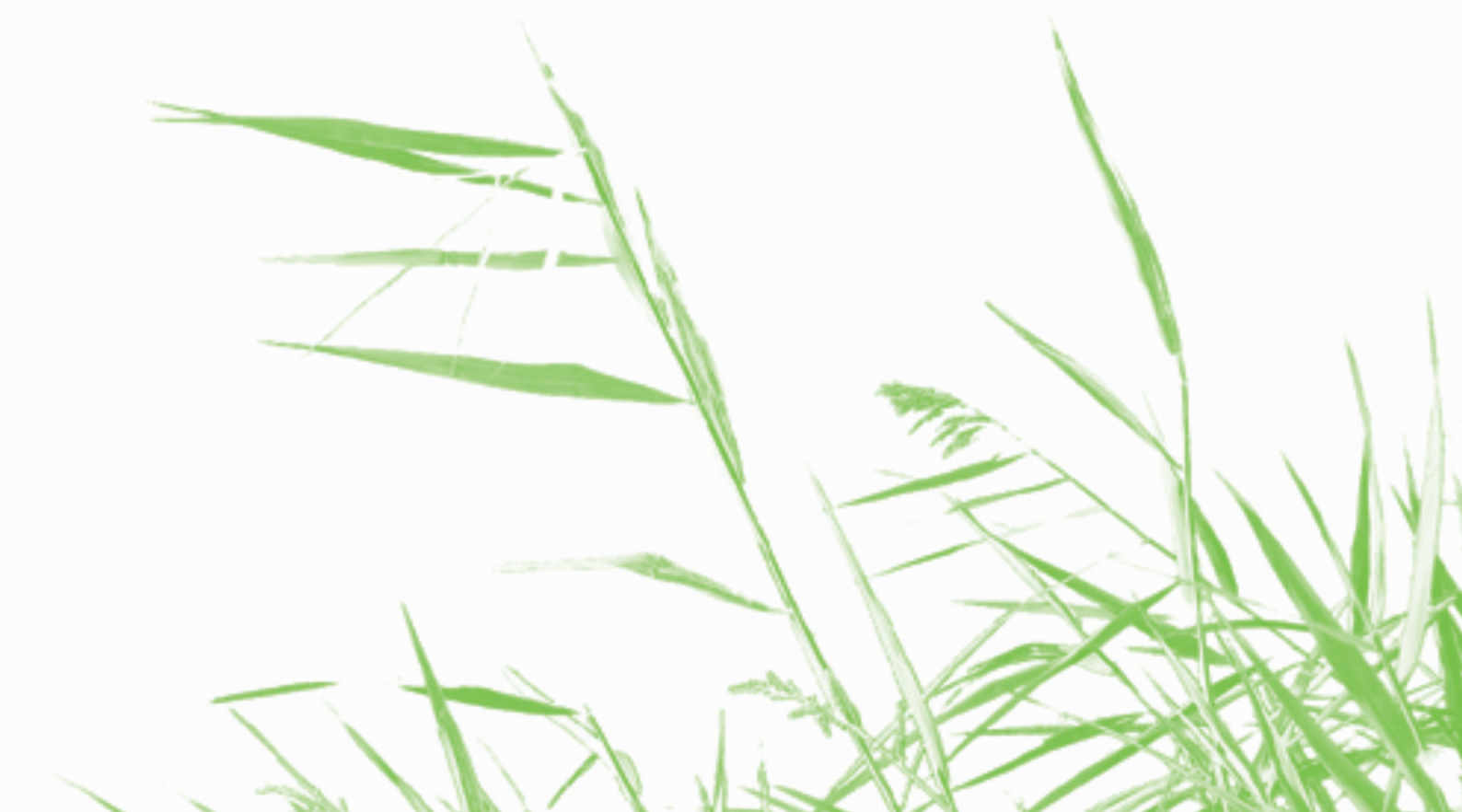
Sociālās drošības tīkla stratēģijas īstenošanas ietvaros turpinājās sadarbība ar Pasaules Banku. Pēc tās iniciatīvas **uzsāka aptauju par izmaiņām mājsaimniecības labklājībā ekonomiskās krīzes ietekmē**. Šīs aptaujas mērķis bija labāk izprast tās problēmas, ar kurām saskaras trūcīgās mājsaimniecības.

Nabadzībai un sociālajai atstumtībai ir dažādas izpausmes un tās iespējams raksturot ne tikai ar monetārajiem rādītājiem, bet arī ar jautājumiem par apstākļiem, kas mājsaimniecībām naudas trūkuma vai citu no tām neatkarīgu apstākļu dēļ liedz pieeju noteiktiem materiālajiem labumiem, piedalīties sabiedrības dzīvē tādā apjomā, kādā tas uzskatāms par vispārpieņemtu konkrētajā sabiedrībā. Šī parādība izskaidrota un dots tās statistiskais raksturojums 2010.gadā CSP sagatavotajā **informatīvajā apskatā „Materiālā nenodrošinātība Latvijā”**.

Arī turpmākajos gados nabadzības un sociālās atstumtības datu apkopošana un analīze būs CSP redzeslokā. Tā, piemēram, EU-SILC 2011.gada apsekojumam tiek pievienots modulis par **trūkumu pārmantošanu no paaudzes paaudzē**, turpinās aptauja par izmaiņām mājsaimniecības labklājībā ekonomiskās krīzes ietekmē.

Pētnieciskā statistika

Konjunktūras pētījumi Latvijā

Īstenoti no:

- 1993.gada – rūpniecībā un būvniecībā;
- 1996.gada – mazumtirdzniecībā;
- 2001.gada – investīciju jomā rūpniecībā un būvniecībā;
- 2002.gada – pakalpojumu sektorā.

Konjunktūras apsekojumi un teritoriālā statistika

CSP ir vienīgā institūcija Latvijā, kas veic **konjunktūras apsekojumus**. Pētījumi notiek ES kopīgās saskaņotās konjunktūras un patērētāju apsekojumu programmas ietvaros, un tie aptver rūpniecību, būvniecību, mazumtirdzniecību, pakalpojumu sektoru un investīciju jomu. Apsekojumos iegūtā informācija dod iespēju paredzēt pagrieziena punktus ekonomiskajā ciklā un kalpo īstermiņa ekonomiskajai analīzei un prognozēšanai, un ir nepieciešama kā papildinājums kvantitatīvajiem statistiskajiem apsekojumiem, no kuriem pētījumi atšķiras ar **datu vākšanas un apstrādes metodēm un lietojumu**.

Konjunktūras aptaujās uzņēmumu vadītāji **sniedz pašvērtējumu par uzņēmuma saimnieciskās darbības stāvokli**, tā izmaiņām, tagadnes un nākotnes attīstības tendencēm. Konjunktūras apsekojumos informācija no respondentiem tiek iegūta kvalitatīvā (ne kvantitatīvā) formā – kā atbilžu varianta izvēle no aptaujas lapā piedāvātajiem tipveida atbilžu variantiem uz kvalitatīvajiem jautājumiem. Šādas informācijas iegūšana ir viens no konjunktūras un patērētāju pētījumu ieviešanas mērķiem.

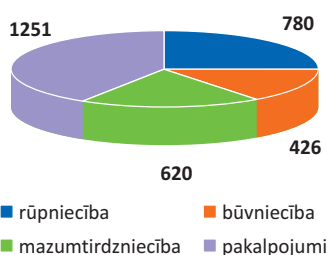
Apkopojot uzņēmumu vadītāju atbildes uz kvalitatīvajiem jautājumiem, ar atbilžu īpatsvara un saldo metodes palīdzību individuālo respondentu sniegtā **kvalitatīvā informācija** pēc agregēšanas tiek pārveidota kvantitatīvos rādītājos, tādējādi iegūti rādītāji saldo izteiksmē par nozares darbību, kā arī ražošanu (apgrozību, investīcijas) ierobežojošajiem faktoriem. Katram sektoram (nozarei) aprēķināts arī apkopjošs kopvērtējuma jeb konfidences rādītājs, kas koncentrētā veidā raksturo vispārējo konjunktūras situāciju. To nosaka kā vienkāršo aritmētisko vidējo lielumu no atbilžu saldo rādītājiem, kas iegūti no atbildēm uz svarīgākajiem apsekojuma jautājumiem. Tiek izskaitļots arī kvalitatīvo pētījumu apkopjošais rādītājs, kas atspoguļo visas valsts sociāli ekonomisko stāvokli – ekonomikas sentimenta indekss.

Konjunktūras datu apkopošana Latvijā, līdzīgi kā pārējās ES dalībvalstīs, sākot ar 2010.gada maiju, tiek īstenota atbilstoši saimniecisko darbību statistiskajai klasifikācijai NACE 2.red., tādējādi tiek nodrošināta datu agregācija un starptautiskā salīdzināmība atbilstoši jaunākajai klasifikācijai. Konjunktūras pētījumos iegūtā informācija regulāri tika nosūtīta Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirekcijai (48 mēneša un divi pusgada periodiskuma datu masīvi).

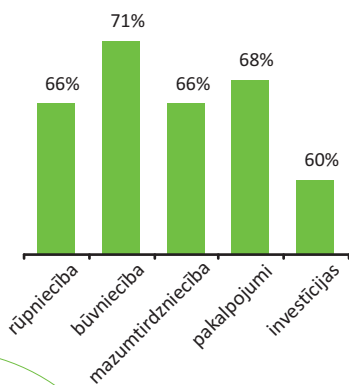
Pārskata gadā īstenota Latvijas apkopjošo rādītāju salīdzināšana dinamikā ar Lietuvas un Igaunijas rādītājiem, kā arī veikti **konjunktūras rādītāju laukrindu revīzijas darbi** sakarā ar pāreju uz NACE 2.red. klasifikāciju. Pēc revīzijas darbu pabeigšanas 2011.gadā tiks nodrošināta būvniecības konjunktūras rādītāju laukrindu salīdzināšana pēc aktuālās nozaru klasifikācijas no 2001.gada, mazumtirdzniecības – no 2002.gada, rūpniecības, investīciju un pakalpojumu sektora – no 2004.gada.

Lai samazinātu respondentu, kā arī statistiķu noslodzi, paaugstinātu atbildētības līmeni un uzlabotu iesniegto pārskatu kvalitāti, paplašināts ar e-pārskatu aptvertais respondentu – konjunktūras datu iesniedzēju – loks.

Konjunktūras pētījumos iesaistīto respondentu skaits mēnesī pa tautsaimniecības sektoriem

2010.gadā vidējais atbildētības līmenis konjunktūras apsekojumos pa tautsaimniecības sektoriem

Pašvaldību darbības pašvērtējuma aptaujas

CSP 2010.gadā veikusi vietējo pašvaldību pašnovērtējuma ikgadējo un piekto pēc skaita aptauju, kurā statistiskās atskaites vienības ir 109 novadu un 9 republikas pilsētu pašvaldības. Pēdējās tika aptaujātas pēc saīsinātas programmas, lai nepārslogotu tās ar jautājumiem, kas lielo pilsētu apstākļos prasītu īpašus aprēķinus (piemēram, bezdarba un emigrācijas pieaugums, saimniecības nozaru attīstība). Galvenā vērtība šajā aptaujā bija pievērsta **administratīvi teritoriālās reformas ietekmei** uz vietējo pašvaldību darbību un novadu pašvaldību spējai sniegt publiskos pakalpojumus iedzīvotājiem. Papildus tam no novadu vadītājiem pirmoreiz tika prasīts arī ekonomiskās attīstības iespēju novērtējums savā teritorijā, izdalot saimniecības nozares un ietekmējošos faktoros. Tika konkretizēti vairāki jau iepriekšējās aptaujās uzdotie jautājumi, izdalot pašvaldību darbības jomas vai arī ieviešot dažus papildjautājumus par finansējumu no ES struktūrfondiem, pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmu, vietējo nodokļu lietderību, investīciju struktūru, pašvaldību objektu būvniecību, reģionālo pašvaldību vēlamajām funkcijām, vietējiem referendumiem, iedzīvotāju aktivitāti.

Pirmā pašvaldību vadītāju aptauja notika 2005.gadā. Tolaik Eiropas valstīs tādu veica tikai Zviedrijā. Lai izsekotu, kā mainās pašvaldību iespējas un realitātes laika un reformu gaitās, daudzi pamatjautājumi atkārtojās visās aptaujās, piemēram, par nodarbinātību, finansēm, ekonomiku, investīcijām, pašvaldības darbības kvalitāti, iedzīvotāju aktivitāti un pašvaldību sadarbību. Taču, lai aptauja nekļūtu garlaicīga gan tās aizpildītājiem, gan arī rezultāta lasītājiem, ik gadus tika izvirzīts izvērstis jautājumu bloks par konkrētām jomām – elektroniskie jeb e-pakalpojumi, aktīvās un pasīvās kultūras pasākumu pieejamība, pašvaldību sadarbība, stāvoklis izglītības jomā, iespējas veikt uzliktās funkcijas sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu.

Pārskata periodā pašvaldību atbildes uz aptaujas jautājumiem apkopotas par vietējām pašvaldībām kopumā valstī un plānošanas reģionu dalījumā. Visās piecās veiktajās aptaujās iegūtie dati apkopoti dinamikā un veikta statistisko datu analīze tematiskajā dalījumā – pašvaldību iekšējā teritoriālā pārvalde pēc reformas, nodarbinātība, finanses, darbības kvalitāte u.c.

Kā jau ierasts socioloģiskās un konjunktūras aptaujās, atbilžu vairākums koncentrējas ap neitrālajiem vērtējumiem. Vērtējumi kļūst noteiktāki, ja jautājumi ir konkrētāki un detalizētāki. Tas spilgti parādās katram aptaujas gadam specifiskajos jautājumu blokos. Un tomēr ir jomas, par kurām reti kurš spēj dot neitrālu un vēl retāk – optimistisku atbildi. Pēdējā aptaujā par 2010.gadu, kuras dati jau apstrādāti, tādi „rūpju un sāpju bērni” novados ir ceļi un veselības aprūpe.

Jāatzīmē pašvaldību vadītāju, dažos gadījumos – to pilnvaroto personu – lielā aktivitāte, piedaloties aptaujā. 2010.gadā, tāpat kā 2009.gadā un pirmajā aptaujā, sasniegts 100% atbildētības līmenis.

Izstrādes stadijā turpmāk paredzēts lielāku vērtību pievērst vērtējumu īpatnībām reģionu skatījumā. 2011.gadā sevišķa uzmanība tiks veltīta izpētei, kā mainījušies teritoriju ietekmējušie faktori reformas rezultātā.

Paši vērtē kā valdījuši

Kā jūtas vietējās pašvaldības? Kā stiprs zobrats, kas pārnes enerģiju no augstākajām valsts institūcijām līdz uzņēmējiem un iedzīvotājiem un arī pretējā virzienā? Vai kā grauds starp diviem dzirnakmeņiem... To un vēl citus daudz konkrētākus un lietišķākus jautājumus noskaidro ik gadus veiktās vietējo pašvaldību darbības pašvērtējuma aptaujas.

Par šo aptauju 2010.gadā sagatavota publikācija

LZA akadēmiķes, Dr.habil.oec., profesores Baibas Rivžas **atsauksme** par grāmatu: „[...] pašvaldību darba pašvērtējuma analīze parāda tās būtiskās pārmaiņas, kas Latvijā ir notikušas pēc administratīvi teritoriālās reformas. Un tas ir pirmais tāds visaptverošs pētījums pēc reformas, tāpēc vien grāmatai ir īpaša nozīme. [...] analīze ir daudz ieguvusi ar intriģējošiem nodaļu nosaukumiem: „Dzīve jaunās robežās”, „Būs darbs, būs padoms”, „Ja mums būtu tā naudiņa”, „Tautsaimniecība un pašsaimniecība”, „Funkcijas nosaka argumenti. Pienākumus izpilda cilvēki”. Lasītājam ir interesanti uzzināt, ko devuši centralizētie „Mērnieku laiki”, vai pašu mājās vienmēr ir labāk, vai pietiek ar to naudu, kas ir ...”.

**Statistikas apkopošanas
metožu un kvalitātes
uzlabošana**

Respondentu slodzes mazināšanas pasākumi

Statistikās informācijas nodrošināšanā būtisku ieguldījumu sniedz respondenti, un viens no CSP darbības uzdevumiem pērn bija uzlabot statistisko datu kvalitāti un vienlaicīgi samazināt respondentu noslodzi, **iespējami plaši izmantojot administratīvos datus**. Lai īstenotu šo mērķi, datu iegūšanai apsekojumos tiek izmantoti plaša spektra administratīvo datu kopumi.

Sociālajā statistikā:

- PMLP Iedzīvotāju reģistra datubāze,
- NVA Bezdarbnieku un reģistrēto vakanču informācijas sistēma,
- VZD Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma,
- VSAA informācijas sistēmas datubāze,
- VID nodokļu maksātāju datubāze.

Uzņēmumu statistikā:

- VID saņemtie uzņēmumu gada pārskatu dati.

Cenu statistikā:

- VZD Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma.

Lauksaimniecības statistikā:

- Lauksaimniecības datu centra Kautuvju ziņojumu sistēmas izmantošana 2010.gadā mēneša mājlopu kaušanas statistiskās informācijas nodrošināšanai.

Administratīvo datu kvalitāte ne vienmēr atbilst statistiskās informācijas sagatavošanas prasībām, kas aprūrina turpmāku datu apstrādi – uzņēmumu iesniegtajos pārskatos VID ir aprēķinu kļūdas, PMLP Iedzīvotāju reģistra dati par Iedzīvotāju migrāciju nav pilnīgi, jo ne visi valsts Iedzīvotāji, uzturoties ārpus Latvijas ilgāk par sešiem mēnešiem, kā to nosaka Latvijas likumdošana, paziņo PMLP par dzīvesvietas maiņu. CSP darbinieki ieguldīja lielu darbu, novēršot datu iegūšanas specifisko procesu radītās metodoloģiskās u.c. neatbilstības, veicot papildu aprēķinus, pielāgojot administratīvos datus statistisko datu rādītāju definīcijām. Tomēr, pat veicot šos papildu pasākumus, CSP rīcībā nevar būt precīzas informācijas par emigrējošo personu un tātad arī Iedzīvotāju skaitu. Precīzu informāciju CSP iegūs tikai pēc 2011.gada tautas skaitīšanas.

Sākotnējās statistiskās informācijas iegūšanai no respondentiem CSP izmanto aptuveni 140 dažādus valsts statistikas pārskatus un veidlapas. Statistikas datu vākšanā pēc iespējas vairāk respondentu tiek piesaistīti **elektronisko pārskatu (e-pārskats) sistēmai**, kurai ir šādas priekšrocības:

- nav jāpilda pārskati papīra formātā;
- respondents tajā var apskatīt visus savus iepriekš iesniegtos e-pārskatus;
- sistēmā iestrādātās funkcijas nodrošina ērtu tās lietošanu (aizpildīšanas gaitā tiek norādīts uz pieļautajām elementārajām kļūdām, automatizēta lauku aizpildīšana un summēšana, ievades laikā iespējams lietot NACE, PRODCOM u.c. klasifikācijas).

2010.gada beigās e-pārskats sistēmā pieejamo pārskatu īpatsvars sasniedza 72%, un lielākā daļa – vidēji 80% – respondentu izvēlējās elektronisko pārskatu iesniegšanu, bet atsevišķus pārskatus e-pārskata sistēmā iesniedza pat 90% respondentu:

- „Pārskats par finansiālo stāvokli” (1-f) (ceturkšņa) – 90%;
- „Pārskats par darbu” (2-darbs) (ceturkšņa) – 83%;
- „Pārskats par investīcijām” (2-investīcijas) (ceturkšņa) – 90%;
- „Pārskats par apgrozījumu” (2-apgrozījums) (ceturkšņa) – 80%;
- „Pārskats par rūpniecisko darbību” (1-r) (mēneša) – 90%;
- „Pārskats par rūpniecisko darbību un jauno pasūtījumu apjomu rūpniecībā” (12-r) (mēneša) – 90%.

Eiropas statistikas prakses kodeksa pamatprincipos norādīts, ka ar datu sniegšanu saistītai slodzei ir jābūt samērojama ar lietotāju vajadzībām un tā nedrīkst būt pārmērīga attiecībā uz respondentiem.

Statistisko pārskatu elektroniska iesniegšanas sistēma

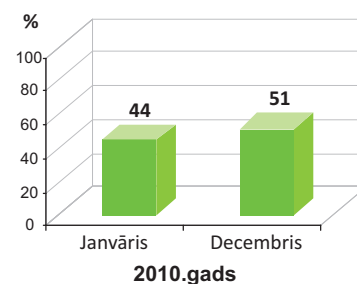
e-pārskata iesniegšana

CSP mājaslapā
sākumlapā vai sadaļā
„Respondentiem” ->
„Iesniegt e-pārskatu”

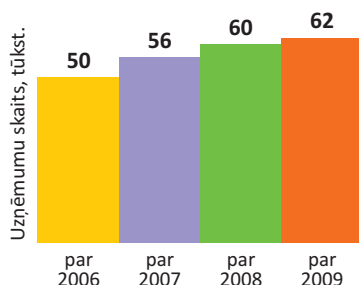
vai

<https://eparskats.csb.gov.lv>

Respondentu īpatsvars, kas iesniedz Intrastat pārskatus, izmantojot e-pārskata sistēmu

**Uzņēmumi, kas atbrīvoti no
gada pārskatu par finanšu
darbību (bilances un
peļņas/zaudējumu aprēķina)
datu iesniegšanas CSP, tūkstošos**

Intrastat pārskati jāiesniedz tiem PVN maksātājiem, kuru tirdzniecības apjoms ar ES dalībvalstīm pārsniedz CSP noteikto statistisko robežlielumu, līdz ar to no pārskatu iesniedzēju uzņēmumu loka izslēgti **63–65%** no kopējā uzņēmumu skaita, kam ir tirdzniecības darījumi ar citām ES dalībvalstīm.

Veicot izmaiņas dažādos pārskatos, samazināja noslodzi vismaz **35,9 tūkstošiem** respondentu

Konferencē „Aplimat 2010” Slovērijā CSP Matemātiskā nodrošinājuma daļas eksperts Ginters Bušs prezentēja savu darbu „Ekonomikas prognozēšana ar Baiesa autoregresīvo sadalīto lagu modeli: optimālā priora izvēle ekonomikas lejupslīdes laikā”, kas ir cieši saistīts ar **iekšzemes kopprodukta ātrā novērtējuma** izveidi

Sākot ar 2010.gada 2.ceturksni, apsekojamo finanšu starpniecības uzņēmumu skaits samazināts par 40%. Tas sasniegts, veicot apsekojamo finanšu starpniecības uzņēmumu **respondentu loka pārskatīšanu**, lai tos uzņēmumus, kuru īpatsvars kopējā apjomā ir nebūtisks, iekļautu mērķa populācijas daļā, kuru tiešā veidā neapseko.

Nolūkā mazināt respondentu noslodzi, CSP nepieprasa gada komplekso statistikas pārskatu par darbību aptuveni 10 tūkst. potenciālo respondentu (no pavisam 57 tūkst.) – uzņēmumiem ar strādājošo skaitu līdz 9 un nepārsniedz noteiktu apgrozījuma sliekšni. Lai aptvertu neapsekoto uzņēmumu loku, tiek izmantoti no VID saņemtie gada pārskatu dati un piemēroti statistikas vajadzībām, veicot pierēķinu.

VID datiem ir būtiska nozīme uzņēmumu atlasei tirdzniecības un pakalpojumu apgrozījuma mēneša un ceturkšņa statistikas apsekojumiem. Izmantojot VID informāciju, uzņēmumi tiek sadalīti lieluma grupās pēc apgrozījuma un iekļauti apsekojumā pēc principa – jo mazāks uzņēmums, jo mazāka varbūtība tā iekļaušanai izlasē. Jāuzsver, ka ap 23% uzņēmumu nelielā apgrozījuma dēļ vispār netiek iekļauti apsekojumā. Tādējādi no 53 tūkst. uzņēmumu statistikas pārskatus iesniedza vidēji 15%.

No 2010.gada samazināts izlases apjoms apsekojumam par kravu pārvadājumiem ar autotransportu, katru nedēļu apsekojot tikai 100 automobiļus. Kopumā apsekojuma veidlapas CSP nosūtīja 5,2 tūkst. respondentu, atbildētības īpatsvars bija 79%.

Ar mērķi samazināt respondentu noslodzi tika **uzlaboti iesniedzamie pārskati**, izslēdzot rādītāju dubultošanos pārskatos „Pārskats par lauksaimniecības produktu ražošanu un realizāciju” (21-ls) un „Augkopība 2010.gadā” (2-ls) un veicot attiecīgi iepriekšējā perioda datu un uzņēmuma saimnieciskās darbības veida koda un apraksta priekšdruku gada un ceturkšņa e-pārskatos par finanšu aktīviem un pasīviem un ārvalstu kontrolētajiem uzņēmumiem, kā arī kompleksajos pārskatos par uzņēmumu darbību, tādējādi respondentiem samazinot laiku, kas jāpatērē, lai aizpildītu pārskatu.

Ar 2010.gadu uzsākta ikgadējā lauku saimniecību apsekojuma datu ievade **CASIS CAPI** vidē, kā arī respondentiem pirmo reizi dota iespēja iesniegt pārskatu par augkopību elektroniski, izmantojot **jauno sistēmu CASIS CAWI**.

Turpinot darbu pie respondentu slodzes samazināšanas, administratīvo datu izmantošana nākamajos gados varētu būt ievērojami plašāka un efektīvāka, ja administratīvo iestāžu datubāzes un informācijas sistēmas tiktu papildinātas un pilnveidotas. CSP daudzkārt izteikusi lūgumu VID iesniedzamo pārskatu veidlapas papildināt ar nostrādāto stundu skaitu visiem darbiniekiem, kā arī veidlapās norādīt darbinieka profesijas kodu. Šie dati nepieciešami arī citām valsts institūcijām, tai skaitā Finanšu ministrijai.

Būtiska administratīvo datu izmantošanai statistisko datu sagatavošanā ir **matemātisko metožu lietošana**. No VID saņemto datu izmantošanai gada ieguldījumu statistikā tika pārstrādāti imputācijas algoritmi, kas dod iespēju trūkstošos datus, kad respondents nav aizpildījis visas pārskata ailes, aizstāt ar izrēķinātiem datiem, izmantojot pieejamos datus un dažādas matemātiskas metodes. Īstermiņa statistikā nepieciešamos datus par ūdens apgādi, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošanu un sanāciju, kas atbilst NACE 2.red. E sadaļai, reizi ceturksnī iekšzemes kopprodukta aprēķināšanai plānots iegūt no VID datiem. Tā kā šie VID dati neatbilst noteiktajam termiņam, kad tie nepieciešami IKP ātrā novērtējuma aprēķināšanai, tad plānots šo trūkstošo laukrindu prognozēt ar matemātiskajām metodēm.

Informācijas tehnoloģiju lomas pieaugums

Statistisko datu apstrādi un tai nepieciešamās infrastruktūras darbību nodrošina IT lietošana, kas ir nozīmīgs atbalsts sekmīgai statistiskās informācijas nodrošināšanas procesa norisei.

Svarīgākais uzdevums 2010.gadā bija IT infrastruktūras sagatavošana tautas skaitīšanas un lauku saimniecību skaitīšanas un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojuma nodrošināšanai. Izvērtējot pieejamos resursus, CSP nolēma paplašināt „Metadatu vadītas integrētās statistisko datu apstrādes un vadības sistēmas” (ISDAVS) esošo funkcionalitāti ar mērķi iestrādāt tajā personu interviju datorizētai veikšanai nepieciešamos programmatūras moduļus. ISDAVS ietver sevī vairākus moduļus, kurus izmanto attiecīgajās statistikas nozarēs, kas dod iespēju aprakstīt statistiskās veidlapas bez programmēšanas rīku palīdzības, izmantojot statistiskajās veidlapās esošos elementus un struktūras.

Ar ISDAVS jaunās funkcionalitātes palīdzību, kura ietverta CASIS apakšsistēmā, tika izstrādāta Lauksaimniecības skaitīšanas **anketa intervijām tiešsaistes režīmā internetā**. Lauksaimniecības skaitīšanas respondenti, lietojot datoru ar interneta pieslēgumu, paši varēja aizpildīt lauksaimniecības skaitīšanas anketu tiešsaistes režīmā, savukārt, tautas skaitīšanas izmēģinājuma laikā Latvijas iedzīvotājiem bija iespēja tiešsaistes režīmā aizpildīt TS2010 anketu. Aizpildīt tautas skaitīšanas izmēģinājuma anketu tiešsaistes režīmā internetā bija iespējams, izmantojot **CASIS CAWI** moduli. Savukārt intervētāji, izmantojot klēpj datorus, veica intervijas un aizpildīja iedzīvotāju anketas **CASIS CAPI** modulī. Izmēģinājuma tautas skaitīšanas laikā aprobētos jaunizveidotos datu vākšanas risinājumus pēc tam analizēja, testēja un veica nepieciešamos ISDAVS sistēmas uzlabojumus un ieviešanu darba vidē.

Lauksaimniecības skaitīšanas īstenošanai tika sagatavota nepieciešamā tehniskā infrastruktūra. Datu apstrādes sistēmas veidošanu Lauku skaitīšanai sāka 2009.gada beigās, bet pabeidza 2010. gada sākumā. Lauku skaitīšanas dati tika iegūti vairākos posmos: tiešsaistes režīmā, telefonintervijās, lauku darbos ar intervētāju palīdzību. Visual Studio.NET programmēšanas iespējas telefonintervētājiem un lauku darbu veicējiem nodrošināja datu ievades programmu CASIS CAPI ar respondentu meklēšanas iespējām, iepriekš zināmas informācijas priekšdruku, loģisko datu kontroli, jautājumu uzdošanas secību. Ieviešot CASIS CAWI moduli, bija iespējams sagatavot anketas elektronisko versiju tiešsaistes režīmam. Iegūto datu analīzei un apstrādei tika izveidota lauku saimniecību skaitīšanas anketu administrēšanas programma, kura nodrošināja anketu datu pēcpārbaudi, atskaišu veidošanu, anketu ievadīšanu no papīra veidlapām.

Lielākā daļa respondentu no CSP mājaslapā pieejamo **e-pārskatu** apjoma aizpilda un iesniedz elektroniski. CSP mājaslapā izveidotajā vietnē „Mani pārskati” jebkurš respondents var aplūkot pārskatu sarakstu, kas viņam jāiesniedz, kā arī apskatīt savus jau iesniegtos pārskatus. Šo vietni izmanto gan respondenti, gan arī CSP darbinieki savā darbā. ISDAVS respondentu reģistrācijas un atbildētības moduļa testēšanas laikā atgādinājumu sūtīšanai respondentiem izmantoja e-pastu, lai elektroniski atgādinātu par pārskatu neiesniegšanu un paaugstinātu atbildētību. Tas samazināja ar Latvijas Pasta starpniecību izsūtītās korespondences apjomu un kopējās pasta izdevumu izmaksas.

No marta līdz oktobrim **CSP mājaslapa** tika pārveidota, izmantojot Drupal satura vadības sistēmu – atvērtā koda risinājumu –, kura galvenās priekšrocības ir stabilitāte un iespēja pielāgot jau gatavus satura tipa moduļus, tādējādi ietaupot laiku un finanšu resursus, kas būtu nepieciešami, speciāli programmējot līdzvērtīgu risinājumu.

ISDAVS

Integrētā statistisko datu automatizētā vadības sistēma

ietver vairākus **CASIS** moduļus personu interviju datorizētai veikšanai vispārējās skaitīšanās

CASIS CAPI

Datorizētās personu intervijas (Computer Assisted Personal Interviewing)

CASIS CAWI

Datorizētās intervijas tiešsaistes režīmā internetā (Computer-assisted web interviewing)

CASIS CATI

Datorizētās telefonintervijas (Computer-assisted telephone interviewing)

ISDAVS CASIS

sistēmas izstrāde nodrošina, ka CSP būs vienota datorizēto apsekojumu sistēma, kas ļaus statistiķiem (bez programmēšanas iemaņām) aprakstīt apsekojuma veidlapas, sagatavot tās datu ievadei, kontrolēt datu vākšanas gaitu, apkopot un apstrādāt datus. Pēc datu vākšanas dati tiek apkopoti vienotā datu masīvā un tiek izmantoti tālākai datu apstrādei. Šāda sistēmas izstrāde paātrina datu vākšanas un apkopošanas laiku, uzlabo datu kvalitāti un precizitāti, jo sistēmas moduļos tiek izmantotas dažādas loģiskās datu kontroles, kā arī atvieglo datu sagatavošanu nodošanai valsts arhīvā.

Drupal

CSP mājaslapas struktūras un dizaina izveidei izmantots atvērtā koda risinājums

Statistisko klasifikāciju un datubāzu pārskatīšana un pilnveidošana

Diskutabls jautājums

par iztikas minimuma aprēķina
veikšanas lietderību

2010. gadā viena no aktuālākajām tēmām sociālās statistikas jomā bija diskusija par **iztikas minimuma aprēķina veikšanas lietderību**. CSP organizētajā starpinstitūciju sanāsmē informēja klātesošos, ka patēriņa groza lietiskais saturs un patēriņa normatīvi, kas tika noteikti ar MP 1991.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.95, kopumā nav mainījušies kopš tā ieviešanas un tāpēc vairs neatbilst mūsdienīgai situācijai. Izvērtējot esošo situāciju un iepazīstoties ar starptautisko pieredzi iztikas minimuma aprēķinā, CSP ierosināja pārtraukt iztikas minimuma aprēķinu pēc 1991. gadā noteiktās metodoloģijas un sanāsmē pārstāvētās institūcijas šo viedokli atbalstīja. CSP ierosinājums izsauca plašu rezonansi un gan arodbiedrību, gan pašvaldību pārstāvji viennozīmīgi iestājās par aprēķinu turpināšanu, bet atbildīgās ministrijas pārstāvji norādīja, ka viņu rīcībā nav nepieciešamā finansējuma metodoloģijas pilnveidošanai. Kaut arī iztikas minimuma aprēķins ir iekļauts Valsts statistiskās informācijas 2011.gada programmā, tomēr CSP turpina regulāri atgādināt par nepieciešamību uzsākt iztikas minimuma aprēķinu metodoloģijas pilnveidošanu.

Statistikas kvalitātes uzlabošanas pamatā ir metodoloģiskais darbs, kura svarīga prioritāte 2010.gadā ir **statistisko klasifikāciju pilnveidošana**.

Labklājības ministrijas izveidotās starpinstitucionālās darba grupas ietvaros aktualizēja Profesiju klasifikatoru atbilstoši jaunajai starptautiskajai profesiju klasifikācijas ISCO 08 versijai. CSP eksperti aktīvi piedalījās klasifikatora nacionālās versijas izstrādē un pārejas tabulu no vecās profesiju klasifikācijas uz jauno sagatavošanā, ņemot vērā ievērojamās izmaiņas atsevišķu profesiju klasificēšanā. Aktualizētais klasifikators stājās spēkā no 2010.gada 1.jūnija.

Lai apkopotu uzņēmumu statistiku, CSP katrai ekonomiski aktīvai statistikas vienībai piešķir Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas NACE 2.red. kodu. Sarežģītākos gadījumos koda piešķiršanā tiek izmantota Preču statistiskā klasifikācija pēc saimniecības nozarēm CPA. Šīs abas klasifikācijas apvienotas izveidotajā NACE/CPA aplikācijā ar abu klasifikāciju paskaidrojošām piezīmēm, informāciju par Eurostat lēmumiem klasifikāciju jomā un NACE mazticamo kodu identifikāciju. Aplikācija nodrošina ērtu klasifikāciju kodu meklēšanas iespēju, kas ļauj CSP darbiniekiem, kas nodarbojas ar kodu piešķiršanu, ātri veikt informācijas atlasīšanu un analīzi.

CSP eksperti darbojās arī Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas (ISCED 97), Individuālā patēriņa veidu klasifikācijas (COICOP), Rūpniecības produkcijas klasifikācijas (PRODCOM) jauno versiju sagatavošanā.

Ostu statistikā datubāzes pilnveidošana notika, ienākošo kuģu datubāzi analizējot kopā ar ostu ekspertiem un pievienojot tai datus par kuģiem, kas ostā ienāk ar mērķi iekraut/izkraut kravu vai uzņemt/izlaist pasažierus ostā.

Sekmīgas informācijas nodrošināšanai par starptautiskām uzņēmumu grupām ES līmenī ir nepieciešams veikt uzlabojumus ISDAVS sistēmā, ieviešot papildu rādītājus saistītu uzņēmumu identificēšanai.

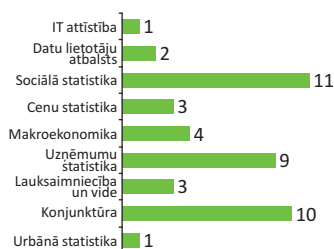
Statistikas datu vērtība ir to ieguves savlaicīgumā un precizitātē, kas bieži ir savstarpēji konfliktējoši jēdzieni – lietotāji ir ieinteresēti iegūt datus pēc iespējas ātrāk, kad vēl nav pieejama visa aprēķiniem nepieciešamā informācija vēlamojā detalizācijas pakāpē. Iepriekš publicētos datus pārskata, kad tiek saņemta pirms tam nepieejama papildu informācija vai novērstas kļūdas, kas radušās aprēķinu procesā vai tās konstatētas, rūpīgāk pārbaudot saņemto informāciju. Lai informētu datu lietotājus par sagatavoto un **publiskoto datu pārskatīšanas jeb revīzijas procesu**, CSP sagatavoja un un mājaslapā publicēja „Revīzijas politikas pamatnostādnes”.

Projekti

Aktīvo projektu skaits 2010.gadā pa statistikas jomām

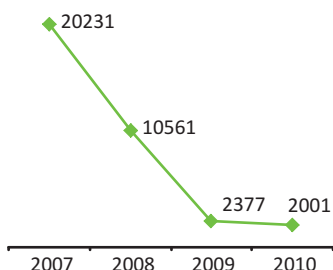
Aktīvo projektu skaits 2010.gadā pēc ieviešanas mērķiem

Datu sagatavošanas projekti	35
Metodoloģijas attīstības projekti	5
Datu sagatavošanas un metodoloģijas attīstības projekti	4

Aptaujas par drošību internetā rezultāti

- 72% no respondentiem atbildēja, ka lieto datoru aizsardzības programmas,
- 13% nelieto,
- 15% nezināja atbildi uz šo jautājumu.

Brīvo darbvietu skaits

Eiropas Savienības iniciatīvu veidošanas programma

Programma „Statistikās informācijas sagatavošana jauno Eiropas Savienības iniciatīvu veidošanai” ietver Eiropas Komisijas finansēto projektu īstenošanu CSP, lai veicinātu statistikas jomas attīstību jaunu ES prasību sasniegšanā. Projekti tiek īstenoti visās statistikas jomās gan jaunu statistisko datu sagatavošanai un datubāzu veidošanai, gan metodoloģijas un kvalitātes attīstībai. 2010.gadā kopumā aktīvi bija 44 projekti, kuru ieviešanā iesaistīts 51% CSP nodarbināto.

Datu vākšanas un sagatavošanas projekti

Pārejot no saimnieciskās darbības klasifikācijas NACE 1.1.red. uz jauno NACE 2.red., tika veikti **rādītāju pārrēķini** atbilstoši pārskatītajai klasifikācijai NACE 2.red., kā arī sagatavoti dati klasifikācijas NACE 1.1.red. griezumā:

- Projektā „NACE 2 ieviešana nacionālajos kontos”;
- Projekta „Atbalsts dubultās atskaitīšanās un datu pārrēķināšanas sagatavošanai pēc NACE 2.red. uzņēmējdarbības strukturālajā statistikā (USS) un iekšējā ārvalstu saistītu uzņēmumu statistikā (FATS)” ietvaros par 2005.–2007.gadu. Šajā projektā tika veikta arī paplašināta datu vākšana par 2008.gadu, lai nodrošinātu augstu datu kvalitāti gan pēc NACE 1.1.red., gan NACE 2.red. klasifikatoriem;
- Projektā „Vides statistika un konti: „NAMEA gaisa emisiju konti”” visa 2010.gada laikā gatavoti dati par dažādu vielu emisijām gaisā NACE 1.1.red. griezumā par 2005.–2008.gadu, kuru rezultāti būs 2011.gada februārī;
- Projektā „Vides aizsardzības produktu un pakalpojumu sektors” iegūti dati par vides aizsardzības produktu un pakalpojumu sektora dažādiem ekonomiskajiem rādītājiem NACE griezumā un pa vides jomām par 2010.gadu.

2010.gadā uzsākts projekts „Administratīvo datu lietošana uzņēmumu statistikā”, kura galvenais uzdevums bija **izveidot datubāzi** no VID saņemto administratīvo datu glabāšanai. Datubāzē izveidotas dažādas funkcijas, piemēram, kļūdaino datu labošana un saglabāšana, citu CSP rīcībā esošu datu pievienošana, lai statistiķi varētu formēt tieši tādus datu pieprasījumus, kā darbam nepieciešams. Datubāzē paredzēts iestrādāt arī datu importa funkciju, lai līdztekus oriģinālajai, no VID saņemto datu versijai, būtu pieejami dati, kuros ir koriģētas CSP darbinieku pamanītās būtiskās kļūdas. 2010.gada beigās datubāze darbojās testa režīmā.

Ikgadējā apsekojuma par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lietošanu uzņēmumos un māsaimniecībās aptauja 2010.gadā tika papildināta ar jautājumiem par drošību internetā. Rezultāti parādīja, ka, lai arī vairāk nekā 40% no respondentiem ir saskārušies ar dažādām drošības problēmām, lietojot internetu, cilvēki ne vienmēr izprot programmu datora un datu aizsardzībai svarīgumu.

Savukārt nodarbinātības jomā pērn ieviesti vairāki projekti un sagatavoti dati par:

- strādājošo iedzīvotāju iespējām savienot darbu ar ģimenes dzīvi;
- jauniešu iekļaušanos darba tirgū, noskaidrojot saikni starp jauniešu izglītību, iegūto darba pieredzi studiju/mācību laikā un pirmo darbu, vecāku izglītības ietekmi jauniešu profesijas izvēlē;
- brīvajām darba vietām, datu iegūšanai izmantojot Nodarbinātības valsts aģentūras administratīvos datus un veicot aprēķinu metodoloģijas pārskatīšanu un korekcijas.

Izmantojot darbaspēka izlases apsekojuma un pārskatu par darbu datus, tika pilveidota metodoloģija Nacionālo kontu nodarbināto personu skaita aprēķinam, tādējādi uzlabojot darbaspēka izlases apsekojuma metodoloģijas kvalitāti.

Metodoloģijas izstrādes un datu kvalitātes projekti

Datu kvalitātes uzlabošanai pilnveidota sistēma, kas samazina **datu iegūšanas termiņu**. Projektā „Labāka administratīvo datu izmantošana Intrastat sistēmā”, izmantojot papildu informāciju no PVN deklarācijas un tās pielikumiem, kā arī nodrošinot ātrāku datu saņemšanu VID datu noliktavā, datu saņemšanas termiņš tika samazināts no 50.dienas pēc pārskata perioda līdz 45.dienai. Rezultātā tika radīta sistēma un programmatūras aplikācijas papildu PVN deklarāciju datu saņemšanai no VID šo datu uzkrāšanai un analīzei Intrastat vajadzībām.

2010.gadā sekmīgi pabeigts projekts „Būvniecības statistisko datu kvalitātes uzlabošana un to savlaicīga publicēšana”, kura īstenošanas gaitā izstrādāta sistēma, kas nodrošina kvalitatīvu īstermiņa būvniecības statistisko datu vākšanu, apkopošanu, publicēšanu un nosūtīšanu Eurostat 1 mēnesi un 15 kalendāra dienas pēc pārskata perioda.

Projekts „Atbalsts Eirogrupu reģistra (EGR) ieviešanai nacionālajā līmenī un uzņēmumu grupu datu vākšanas metožu pilnveidošana” nodrošināja **kvalitatīvu, savlaicīgu un atbilstošu** EGR informācijas apstrādi un apmaiņu starp Eurostat un ES dalībvalstīm, kā arī priekšlikumus EGR funkcionalitātes uzlabošanai. Projekta ietvaros pirmo reizi saņemta informācija no Eurostat par starptautisko uzņēmumu grupām, kas ietver juridiski un/vai finansiāli saistītu uzņēmumu apvienības vairākās valstīs un kas sastāv no grupas galvenā uzņēmuma un grupas uzņēmumiem, kurus tieši vai netieši kontrolē galvenais uzņēmums. Šīs apmaiņas rezultātā uz Eurostat nosūtīta precizēta informācija par 1393 uzņēmumiem un 827 grupām, kas uzlabo informācijas kvalitāti EGR līmenī un dod iespēju topošajiem EGR lietotājiem jau tagad saņemt kvalitatīvu informāciju. Šīs sadarbības rezultātā uzlabota Uzņēmumu grupu reģistra datubāzes kvalitāte.

Īpašnieka apdzīvotā mājokļa pilotprojekta ietvaros viena no prioritātēm bija mājokļu **cenu indeksa attīstība**. Īpašnieka apdzīvotā mājokļa cenu indekss un mājokļu cenu indekss ir cenu indeksu grupa, kas saistīta ar izdevumiem mājokļa iegādei un tā uzturēšanai. Šie indeksi būs Latvijai jauni statistiskie indikatori, kas raksturo mājokļu un ar to iegādi saistīto pakalpojumu cenu izmaiņas. Indeksu izveidē un nepieciešamo kvalitātes standartu sasniegšanā ir panākts nozīmīgs progress, tai skaitā izanalizēti iespējamie datu avoti, pielāgota mājokļu cenu indeksu aprēķinu metodika, izstrādāta svaru sistēma, pārbaudītas dažādas kvalitātes izlīdzināšanas metodes, veikti eksperimentālie cenu indeksu aprēķini. Rādītāju attīstību un kvalitātes standartu sasniegšanu ievērojami sekmētu administratīvo datu avotu kvalitātes uzlabošana.

Izmaiņas EK finansēto projektu īstenošanas politikā veicinājušas Eiropas statistikas sistēmas tīkla projektu ieviešana, kurā iesaistās vairākas sadarbības valstis. 2010.gada beigās CSP noslēgusi 2 šādus sadarbības līgumus. Vienam no tiem – projektam „ESSnet 2010.gada projekts par statistiskajām vienībām – uzņēmējdarbības statistikas jēdzienu un metožu konsekveci” – jau tika sākti sagatavošanās darbs. Tā īstenošanas termiņš ir 2011.–2012.gads, bet vadošā valsts – Itālija. Projektā kā līdzpildītāji piedalīsies arī Latvija, Austrija, Francija un Īrija. Projekta galvenais uzdevums – veikt analīzi par statistisko vienību saskaņošanas iespējām dažādās statistikas jomās ES.

Aktīvo projektu skaits 2010.gadā pēc ieviešanas termiņiem

4–11 mēneši	6
12 mēneši	19
13–18 mēneši	13
19–39 mēneši	6

Projekta „Būvniecības statistisko datu kvalitātes uzlabošana un to savlaicīga publicēšana” gaitā tika izstrādāta jauna apsekojuma veidlapa, kas papildu iesniegšanas termiņa izmaiņām pielāgota arī administratīvi teritoriālajai reformai

ESSnet
www.essnet-portal.eu

Eiropas statistikas sistēmas tīkli tika izveidoti, lai ESS apmainītos ar speciālām zināšanām un informācijas avotiem un ietvertu dažu dalībvalstu veikto projektu darbu, rezultātus darot pieejamus visai ESS.

2010.gada augustā CSP pabeidza darbu pie **pirmā ESS tīklu projekta** „Vienotās atsaucēs arhitektūra”, kura ieviešanu vadīja Itālijas Statistika sadarbībā ar Latvijas, Dānijas, Zviedrijas, Šveices, Norvēģijas un Nīderlandes statistikas iestāžu IT jomas ekspertiem.

Starptautiskā sadarbība

Aktīva un daudzpusīga starptautiskā sadarbība paātrina Latvijas Statistikas sistēmas pilnīgu integrēšanos Eiropas Statistikas sistēmā, veicina CSP ekspertu profesionālo izaugsmi un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī nodrošina Latvijas valsts nacionālo interešu aizstāvību statistikas jomā Eiropas Savienībā. Piedaloties Eurostat un ES Padomes rīkotajās darba grupu sanāksmēs, CSP eksperti prezentēja un aizstāvēja Latvijas viedokli jaunu ES tiesību aktu izstrādes gaitā un savas kompetences ietvaros piedalījās diskusijās par citiem svarīgiem ESS attīstības jautājumiem.

Svarīgi **starptautiskie pasākumi**, kuros piedalījās CSP vadība, par statistikas nozares, statistikas standartu un metodoloģijas tālākās attīstības jautājumiem un statistikas nozīmes palielināšanos globālās finanšu krīzes apstākļos:

- ES statistikas iestāžu vadītāju ikgadējā konference, kas bija veltīta labklājības un ilgtspējīgas attīstības jautājumiem un to atspoguļošanai statistikā. Konferencē izskatītas un noteiktas ES statistikas 2013.–2017.gada programmas prioritātes un Eiropas Statistikas sistēmas prioritātes kopumā. CSP priekšniece Aija Žīgure uzstājās ar referātu „Statistika – būtisks daudzdimensionālas analīzes instruments, lai izvērtētu sociālos procesus krīzes laikā”.
- Eurostat/Beļģijas Statistikas kopīgi organizētā konference Beļģijas prezidentūras ES Padomē ietvaros „SIMPLY 2010” par administratīvā sloga mazināšanu un vienkāršošanu oficiālajā statistikā. Konference bija veltīta dažādu ES valstu statistiķu labākās pieredzes prezentēšanai par metodēm administratīvā sloga samazināšanā, efektīvākiem un ātrākiem datu iegūšanas veidiem, statistisko datu apstrādes modernizāciju un uzņēmumu izmaksu samazināšanu. CSP priekšniece Aija Žīgure dalījās pieredzē par statistikas datu vākšanas metožu pilnveidošanu krīzes apstākļos ar referātu „Statistikas datu vākšanas veidi – būtiskākais posms elastīgā sadarbībā ar datu lietotājiem”.

2010.gada 11.–13.augustā **CSP organizēja starptautisku pasākumu** – Starptautisko Reģionālās un urbānās statistikas pastāvīgās komitejas (SCORUS) 27.konferenci „Informācijas bāzes veidošana statistikas ražošanas procesos pilsētu un reģionu veiksmīgai attīstībai”. SCORUS ir Starptautiskā statistikas institūta (ISI) Oficiālās statistikas starptautiskās asociācijas (IAOS) pastāvīgā komiteja, kura apvieno dažādu valstu reģionālās un urbānās statistikas ekspertus, lai sekmētu šo statistikas jomu attīstību un pētniecību. Konferences ietvaros tika prezentētas ar reģionālās un urbānās statistikas datu ražošanas procesiem saistītas tēmas – apsekojuma plānošana, datu vākšana, datu apstrāde, aprēķini un dokumentēšana, analīze un pētniecība, datu izplatīšana, datu kvalitātes un datu lietotāju apmierinātības novērtēšana. SCORUS konferencē piedalījās pārstāvji no statistikas iestādēm un pilsētu statistikas departamentiem, starptautiskajām organizācijām, universitātēm, zinātniskajiem institūtiem, ministrijām un plānošanas reģioniem no 20 pasaules valstīm.

CSP eksperti organizēja **Ukrainas Valsts statistikas komitejas** pārstāvju vizīti par Metadata vadītas integrētās statistisko datu apstrādes un vadības sistēmas jautājumiem projekta „Valsts statistikas sistēmas attīstība sociālo un ekonomisko pārmaiņu monitoringam” ietvaros un **Tadžikistānas valsts pārvaldes iestāžu** pārstāvju pieredzes apmaiņas vizīti par darba tirgus statistikas jautājumiem, kā arī **Gruzijas Nacionālā statistikas biroja** pārstāvju pieredzes apmaiņas vizīti par sociālās statistikas, finanšu uzskaites, plānošanas, cilvēkresursu attīstības un darba laika uzskaites jautājumiem.

CSP eksperti

piedalījušies

214 ārvalstu sanāksmēs, t.sk.

116 Eurostat un ES Padomes darba grupu sanāksmēs, kā rezultātā

sagatavojuši komentārus par
vairāk nekā 20 ES tiesību aktu projektiem statistikas jomā

izskatījuši, komentējuši un saskaņojuši
vairāk nekā 60 citu Latvijas institūciju atbildībā esošās nacionālās pozīcijas un instrukcijas, kas daļēji saistošas arī statistikas nozarei

CSP eksperti piedalījās EK projektā „Administratīvā sloga samazināšana” statistikas jomā, kas paredz līdz 2012.gadam kopumā samazināt no ES tiesību aktiem izrietošo administratīvo slogu par 25%.

Starptautiskā SCORUS konference
11.–13.augustā Jūrmalā

Vairāk informācijas:

www.csb.gov.lv/scorus

CSP ekspertu profesionalitāte tiek starptautiski atzīta un novērtēta, viņi dalās pieredzē ar citu valstu statistikas institūciju darbiniekiem

CSP cenu statistikas eksperti un Ēģiptes CAPMAS pārstāvji mācību vizītes laikā Latvijā

TAIEX (*Technical Assistance and Information Exchange*) darbības mērķis ir palīdzēt valstīm likumdošanas saskaņošanas, piemērošanas un ieviešanas jautājumos, ekspertiem piedaloties semināros, darba grupās vai citos TAIEX rīkotajos pasākumos un sniedzot savu pieredzi un zināšanas ES kandidātvalstīm, ENPI programmas (*European Neighbourhood and Partnership Instrument*) un IPA programmas (*Pre-accession Instrument*) valstīm.

Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības sanāksme 27.–28.maijā

Sadarbībā ar ES valstu statistikas iestādēm **CSP eksperti sniedza savu ieguldījumu citu valstu statistikas jomas pilnveidošanā**. 2010.gadā būtiskākais CSP veikums kopā ar Dānijas, Somijas, Zviedrijas un Čehijas ekspertiem bija **Ēģiptes statistikas sistēmas pilnveidošana** mērķsadarbības projekta „Galvenās valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras (CAPMAS) institucionālās kapacitātes celšana un statistikas tiesiskā pamata izstrāde Ēģiptē” ietvaros, kuru finansēja Eiropas Komisija. 2010.gadā norisinājās 4 CAPMAS speciālistu un CSP ekspertu sadarbības vizītes – janvārī un jūnijā CSP eksperts statistikas metodoloģijas jautājumos devās uz Ēģipti, Kairu, savukārt jūlijā un oktobrī CAPMAS speciālisti mācību vizītē ieradās CSP. Vizītes laikā jūlijā CSP eksperti ar Ēģiptes pārstāvjiem dalījās pieredzē patēriņa cenu indeksa un rūpniecības ražotāju cenu indeksa aprēķināšanā, bet oktobrī apsprieda Latvijas un Ēģiptes nacionālo likumdošanu un praksi attiecībā uz statistiskās informācijas vākšanu, sagatavošanu un izplatīšanu. Kopīgā darba rezultātā projekta ieviešanas laikā – no 2008.gada septembra līdz 2010.gada novembrim – tika izstrādāta Ēģiptes statistikas sistēmas jaunā politika un statistikas likums, CAPMAS un partnerinstitūciju sadarbības memorands, veiktas CAPMAS strukturālās izmaiņas, uzlabota IT sistēma datu aizsardzībā un statistiskās informācijas sagatavošanā un izplatīšanā, kā arī pilnveidota statistiskās informācijas sagatavošanas metodika un kvalitāte atbilstoši valsts vajadzībām un starptautiskajiem standartiem nacionālajos kontos, ārējās tirdzniecības statistikā, cenu indeksu aprēķināšanā un biznesa reģistros.

Otra mērķsadarbības projekta „Ukrainas oficiālās statistikas saskaņošana ar ES statistikas standartiem” ietvaros sadarbībā ar Dānijas statistiku 3 ekspertu vizīšu un vienas apmācību vizītes laikā CSP eksperti sniedza **konsultācijas Ukrainas statistikas pārstāvjiem** par uzņēmējdarbības strukturālās statistikas rādītāju „Produkcijas vērtība” un „Pievienotā vērtība pēc faktoru izmaksām” aprēķināšanu. Savukārt TAIEX finanšu instrumenta ietvaros CSP eksperti sniedza **konsultācijas Armēnijas statistikas ekspertiem** par uzņēmējdarbības strukturālās un pakalpojumu statistikas likumdošanu, mērķiem un datu vākšanas metodoloģiju, datu izplatīšanu un kvalitāti statistikā.

CSP turpināja piedalīties Eiropas Komisijas izsludinātajos konkursos par mērķsadarbības projektu realizāciju Libānā, Armēnijā, Ukrainā. CSP 2010.gada decembrī parakstījusi līgumu sadarbībai ar Dānijas Statistiku par mērķsadarbības projekta „Armēnijas statistikas attīstības veicināšana” ieviešanu.

Dažādu ES projektu un pasākumu koordinēšanā un viedokļu saskaņošanā, kā arī savstarpējas pieredzes apmaiņā turpinājās **sadarbība starp Baltijas valstu statistikas iestādēm**. Trīspusējās sadarbības ietvaros Baltijas valstu statistikas iestāžu eksperti tikās 8 pasākumos. Svarīgākie no tiem bija ikgadējā Baltijas valstu statistikas iestāžu vadītāju sanāksme par sadarbības plānošanas un organizēšanas jautājumiem un Tautas skaitīšanas organizēšanas pieredzes apmaiņas seminārs, kurus šogad organizēja CSP. Latvijas un Igaunijas Statistikas eksperti tikās divpusējā pieredzes apmaiņas vizītē par 2011.gada tautas skaitīšanas informācijas tehnoloģiju jautājumiem un organizāciju.

CSP eksperti darbojās Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta ietvaros Zemkopības ministrijas koordinētā projekta „**Integrēto vides un meža ekonomisko kontu izstrāde Latvijā**” **konsultatīvajā padomē**. Projekta rezultātā tika sagatavoti kokapstrādes nozares dati un to iegūšanas metodoloģija, sekmējot nozaru datu kvalitatīvāku atspoguļojumu. Pirmo reizi tiks aizpildītas visas Integrēto vides un meža ekonomisko kontu tabulas un izstrādāta metodoloģija regulārai datu apkopošanai.

**Lietotājiem ērtāk un
plašāk pieejami dati**

CSP mājaslapa

galvenās sadaļas

Datubāzēs kopumā atrodami jau 23 miljoni statistisko rādītāju, kas ir par 24% vairāk nekā 2009.gadā

2010. gadā speciāli sagatavota un sniegta informācija uz 1925 datu pieprasījumiem

ES Dārza svētkos 9.maijā

2010.gadā sniegtas atbildes uz **441** pieprasījumu par ES valstu statistiku

Eurostat datu lietotāju atbalsta centrs Latvijā ir izveidojis ES statistiskajai informācijai veltītu mājaslapu latviešu un angļu valodā www.csb.gov.lv/es un bez maksas sniedz palīdzību dažādām lietotāju grupām 24 stundu laikā no iesnieguma saņemšanas brīža

2010.gadā aktīvi tika veidota jauna CSP mājaslapas struktūra un dizains, kas tika prezentēta oktobrī. Jaunā mājaslapas struktūra datu lietotājiem ir ērtāka, bet statistisko datu pieejamība mājaslapā ir būtiski palielināta.

Iepriekšējo sešu galveno sadaļu („Par mums”, „Notikumi”, „Datu zona”, „Respondentiem”, „Klasifikācijas”, „Likumdošana”) vietā izveidotas piecas („Dati”, „Respondentiem”, „Dokumenti”, „Par mums”, „Palīgs”). Būtiskākās strukturālās izmaiņas skārušas sadaļu „Dati”. Šajā sadaļā apvienotas sadaļas „Datu zona” un „Notikumi”, kurās jebkurš lietotājs var atrast sev interesējošo informāciju, sākot ar galvenajiem rādītājiem, datubāzēm, preses izlaidumiem, maksas pakalpojumiem, norādījumiem par publikāciju pasūtīšanu līdz Eiropas un citu valstu statistikai. Lietotājs uzreiz var piekļūt datiem, izvēloties no piedāvātajām statistikas tēmām. Pie katras statistikas tēmas uzreiz var aplūkot tēmai atbilstošo datubāzes sadaļu, galvenos rādītājus un preses izlaidumus. Sadaļā „Dokumenti” apvienotas sadaļas „Klasifikācijas” un „Likumdošana”. Īpaša uzmanība pievērsta klasifikāciju sadaļas uzlabošanai – CSP mājaslapā pieejamo klasifikāciju sarakstam pievienota Kombinētā nomenklatūra un izveidota sadaļa „Citu institūciju mājaslapās atrodamās klasifikācijas”. Tāpat jāpiemin sadaļas „Palīgs” izveidošana ar mērķi vēl vairāk atvieglot lietotājam pirmos soļus mājaslapā, sniedzot norādījumus un padomus tās lietošanā. Pievilcīgāka padarīta arī sākumlapa, izveidojot preses izlaidumu publicēšanas kalendāru, kurā iezīmētas dienas, kad plānots kāds preses izlaidums, e-rīku joslu, ātrās saites, statistikas tēmu joslu, aktuālo statistiku (ar grafikiem), kā arī jautājumus savu zināšanu pārbaudei.

Domu apmaiņai un sabiedrības informēšanai organizētas divas **preses konferences** – 07.01.2010. „Par patēriņa cenu izmaiņām 2009.gadā” un 11.03.2010. „Par iekšzemes kopprodukta izmaiņām 2009.gadā”, kā arī vairāki semināri noteiktām datu lietotāju grupām un tautsaimniecības nozaru speciālistiem.

Popularizējot Eurostat piedāvātos statistiskos resursus un pakalpojumus, kas visi ir pieejami bez maksas, 2010.gadā Eurostat datu lietotāju atbalsta centrs, piedalījās daudzās **prezentācijās**. Viens no šādiem notikumiem bija 26. martā ES mājā. Tāpat Eurostat datu lietotāju centra darbinieki Eurostat piedāvāto statistiku un pakalpojumus reklamēja arī ārpus Rīgas, izbraucot uz Jēkabpili, Cēsīm un Ogrī.

Eurostat datu lietotāju atbalsta centrs piedalījās arī **sabiedriskos pasākumos, informējot** Latvijas iedzīvotājus par Eiropas statistiku. Visplašāk apmeklētie pasākumi bija februāra beigās notikusī starptautiskā izstāde „Grāmata 2010” un 9. maijā ES Dārza svētki, kas pulcēja plašu interesentu loku. Izstādes „Grāmata 2010” pamatauditorija bija pasniedzēji un skolēni, kas veido galveno Eurostat datu lietotāju atbalsta centra klientu loku. Šis pasākums kalpoja par pamatu tālākai sadarbībai ar daudzām skolām un augstskolām. Savukārt ES Dārza svētkus apmeklēja vairāk nekā 10 tūkstoši cilvēku, kas varēja iepazīties ar ES valstu vēstniecībām un uzzināt par Eurostat sniegtajiem pakalpojumiem un statistikas gūšanas iespējām, interesenti tika aicināti būt aktīviem, izmantojot šo informāciju. Svētku laikā jebkuram interesentam bija iespēja iegūt savā īpašumā statistikas publikācijas, kā arī atbildēt uz konkursa jautājumiem.

Eurostat datu lietotāju atbalsta centra aktivitātes norisinās EK finansētā projekta „Eurostat ārējo datu lietotāju atbalsts – Eurostat lietotāju pieprasījumu apkalpošanas un reklāmas aktivitāšu palīdzība latviešu valodā” ietvaros.

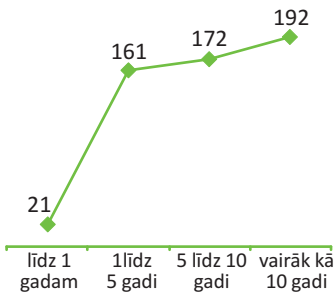

**Latvijas statistikas
personāls**

22% no kopējā darbinieku skaita darba izpildes vieta atrodas reģionos.

Darbinieku skaits pēc darba ilguma CSP 2010.gada beigās

CSP ikgadējo ziedu izstāžu organizētāja Lidija Spārīte

Ziemā darbinieki tīrīja biezo sniega kārtu no jumta

Nenoliedzami Latvijas statistikas attīstībā nozīmīgs ir CSP personāls, kas sniedz savu ieguldījumu, gan pildot ikdienas darbu, gan arī paaugstinot savu profesionalitāti, piedaloties dažādās mācībās, darba grupās un semināros.

CSP 2010.gada beigās bija **559 amati** – 242 ierēdņu un 317 darbinieku vietas, no tām 6 izveidotas uz laiku 2011.gada tautas skaitīšanas darbu nodrošināšanai. Papildus tam darbā uz noteiktu laiku pieņemts 61 intervētājs Eiropas Komisijas finansēto projektu īstenošanai un 18 darbinieki tehniskā personāla funkciju veikšanai. 2010.gadā 20 darbinieki tika paaugstināti amatos, 14 no tiem – vadošos amatos.

Reorganizācija, kuras mērķis bija optimizēt resursu, darbu un atbildības sadali, CSP struktūrā notika Makroekonomiskās un Sociālās statistikas departamentā un Centrālajā datu savākšanas un apstrādes centrā.

Kvalifikācijas paaugstināšanai 114 darbinieki gada laikā piedalījušies 48 dažādu tēmu mācībās Valsts administrācijas skolā un citās mācību iestādēs. 19 darbinieki piedalījās 17 dažādos ārvalstu mācībuursos, kuri organizēti ar mērķi celt nacionālo statistikas iestāžu darbinieku profesionālo kvalifikāciju, piedāvājot nacionālā un ES līmenī piemērojamas teorētiskas zināšanas un praktiskas nodarbības par aktuāliem jautājumiem statistikas jomā.

Nozīmīgākās darba grupu sanāksmes bija par vienotu un pilnvērtīgu juridisko personu, valsts un pašvaldību budžeta iestāžu uzskaiti un vienotu klasificēšanas veikšanu atbilstoši ES prasībām, kā arī par ķēdes indeksu īstermiņa statistikā, lai statistiskie rādītāji pēc iespējas objektīvāk atspoguļotu ekonomisko procesu pārmaiņu tendences.

Iestāde organizē arī iekšējās mācības un seminārus, izmantojot savus darbiniekus – mācībaspēkus. Apmācības pasākumi pērn bijuši par statistikas, lietvedības, datu drošības, laikrindu analīzes, izlases veidošanas un citām tēmām. Apmācību semināra laikā patēriņa cenu reģistratoriem bija iespēja konsultēties ar ekspertiem par specifisku patēriņa preču kvalitātes novērtēšanu un iepazīties ar aktualizēto Cenu reģistratora rokasgrāmatu. Savukārt CSP datu savākšanas un apstrādes centru darbiniekiem tika organizētas mācības „Statistikas pārskatu finanšu rādītāju saistība ar uzņēmumu grāmatvedības pārskatu datiem”, kuru laikā ar praktisku piemēru palīdzību darbiniekiem tika ilustrēts, kāda ir uzņēmumu bilances, peļņas vai zaudējumu posteņu saistība ar statistikas pārskatu finanšu rādītājiem.

Ņemot vērā, ka iestādē ir daudz jaunu struktūrvienību vadītāju, tika noorganizēts divu dienu kurss „Personālvadība”, kurā piedalījās 26 vadošie speciālisti. Savukārt Personāla daļas darbinieks Ženēvā piedalījās ANO Eiropas Ekonomikas Komisijas sanāksmē par cilvēkresursu vadību un apmācībām, kurā iepazīnās ar dažādu valstu pieredzi par darbinieku motivācijas iespējām, apmācību u.c. jautājumiem.

CSP darbinieki arī ārpus darba laika ir ļoti aktīvi, jo viņu populārākie **brīvā laika pavadīšanas** veidi ir:

1. sports (riteņbraukšana, peldēšana, slēpošana, volejbols),
2. dārzkopība, puķkopība un lauku darbi,
3. grāmatu lasīšana,
4. ceļošana,
5. rokdarbi (adīšana, pārļošana, rotu darināšana).

Starp darbiniekiem ir arī tādi, kas nodarbojas ar slēpņošanu (geocaching), jogu, nūjošanu, krustvārdu mīklu minēšanu. Neizpaliek arī dejošana, dziedāšana, fotografēšana.

**2010.gada finanšu
pārskats**

1. Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, pavisam –7010750 Ls, tai skaitā:

programma „Statistiskās informācijas nodrošināšana”	5 992 522 Ls
programma „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”	1 018 228 Ls

2. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi

138 107 Ls

Ieņēmumi kopā

7 148 857 Ls

Centrālās statistikas pārvaldes budžeta izpilde 2010. gadā**1. Kārtējie izdevumi 5 673 112 Ls, tai skaitā:**

1.1. Atalgojums	3 621 150 Ls
1.2. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 002 309 Ls
1.3. komandējumu un dienesta braucienu izdevumi	114 578 Ls
1.4. pakalpojumu apmaksas, materiālu iegāde	935 075 Ls
no tā:	
pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumu apmaksas	122 677 Ls
izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	91 505 Ls
izdevumi preču un inventāra iegādei	45 503 Ls

2. Uzturēšanas izdevumu transferti 100 000 Ls**3. Kapitālie izdevumi 545 538 Ls, tai skaitā:**

nemateriālie ieguldījumi	363 794 Ls
saimnieciskie pamatlīdzekļi	4 749 Ls
datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	174 679 Ls
pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi	2 316 Ls
kapitālais remonts un rekonstrukcija	0 Ls

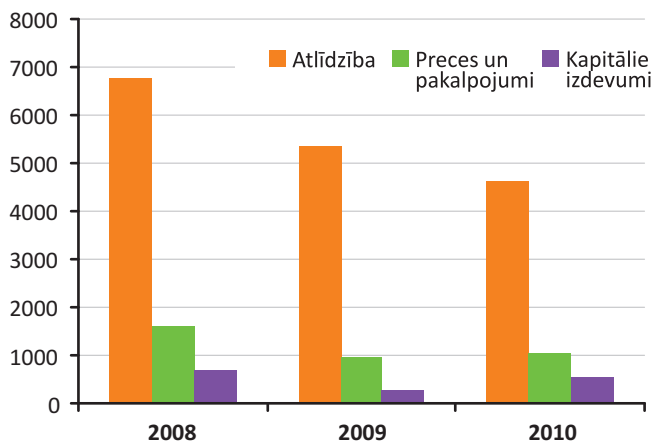
4. Atmaksa valsts budžetā par izdevumiem Eiropas Savienības līdzfinansētajos projektos

497 918 Ls

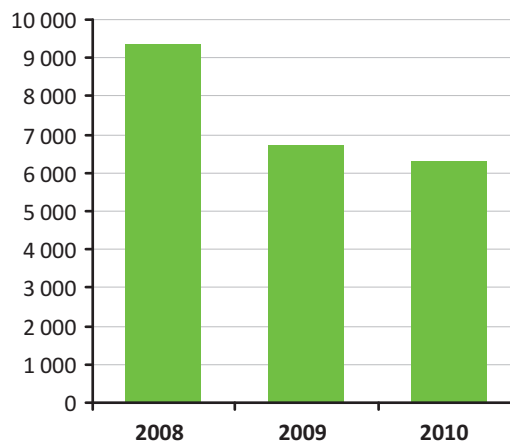
Izdevumi kopā

6 318 650 Ls

CSP budžeta izpilde, tūkst. Ls

Kopējais CSP budžets, tūkst. Ls

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
CAPMAS	Galvenās valsts mobilizācijas un statistikas aģentūra (Ēģiptē)
CASIS CAWI	Datorizēto interviju tiešsaistes režīmā internetā modulis
CASIS CAPI	Datorizēto personu interviju modulis
CASIS CATI	Datorizēto telefoninterviju modulis
COICOP	Individuālā patēriņa veidu klasifikācija
CPA	Produkcijas statistiskā klasifikācija atbilstoši darbības veidam
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DSAC	CSP Datu savākšanas un apstrādes centrs
EGR	Eiropu reģistrs
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ESS	Eiropas Statistikas sistēma
Eurostat	Eiropas Savienības Statistikas birojs
EU-SILC	Kopienas statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem
FATS	Ārvalstu saistītu uzņēmumu statistika
IAOS	Oficiālās statistikas starptautiskā asociācija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
Intrastat	ES dalībvalstu savstarpējās tirdzniecības ar precēm statistiskās uzskaites sistēma
ISCED 97	Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija
ISCO 08	Starptautiskais standartizētais profesiju klasifikators
ISDAVS CASIS	Integrētā statistisko datu automatizētā vadības sistēmas Datorizēto personu interviju modulis
ISI	Starptautiskais Statistikas institūts
IT	Informācijas tehnoloģijas
LAD	Lauku atbalsta dienests
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LLKC	Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
LR	Latvijas Republika
LVS EN ISO 9001:2008	Kvalitātes vadības sistēmas starptautiskais standarts
LZA	Latvijas Zinātņu akadēmija
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija
NAMEA	Valsts uzskaites matrica ar vides ziņojumiem
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PRODCOM	Rūpniecības produkcijas klasifikācija
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SCORUS	Reģionālās un urbānās statistikas pastāvīgā komiteja
TAIEX	EK Paplašināšanās Ģenerāldirektorāta Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas birojs
TS2010	Tautas skaitīšana 2010
UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
USS	Uzņēmējdarbības strukturālā statistika
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VZD	Valsts zemes dienests

LR Centrālā statistikas pārvalde

Pārskatu veidoja (redakcija): Baiba Mežole un Dzidra Ceihnere, Janīna Dišereite, Dace Kravale, Dana Zariņa.

Informāciju pārskatam sniedza: Maranda Behmane, Edmunds Vaskis, Ilzīte Gramberga, Anita Raubena, Ilze Januška, Pēteris Veģis, Ilmārs Vanags, Ilze Skujeniece, Dace Tomase, Inga Kunstvere, Uldis Ainārs, Pāvels Onufrijevs, Emerita Agriņa, Andis Rožkalns, Andra Lazdiņa, Edīte Miezīte, Egils Teteris, Vija Gunta Jace, Janīna Dišereite, Dzidra Ceihnere, Dzintra Nokalna, Baiba Balode, Kristīne Gadzāne, Elga Bendrāte

Datorsalikums - dizains: Renāte Rudzīte

www.csb.gov.lv

Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1301

Tālrunis: 67366850, fakss: 67830137,

e-pasts: csb@csb.gov.lv

A stylized illustration of a green plant with several long, thin stems and large, pointed leaves, positioned in the bottom right corner of the page.

www.csb.gov.lv

Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1301
Tālrunis: 67366850, fakss: 67830137,
e-pasts: csb@csb.gov.lv